

Izhaja vsak torek in soboto v ednu ob 11. uri predpoldne za mesto ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Skupno delo.

„Potrdite ga — boste videli, kako lepo bomo skupno delali.“

Te laskave prosee besede je povzdignil dr. Tuma v soboto v naši deželni zbornici do Italijanov, da isti potrdijo volitev dr. Treota deželnim poslancem.

V teh besedah je izrečeno vse, kar treba, da ve naše ljudstvo, kako daleč je že prišlo na Goriškem, da spozna to ljudstvo, da oni, ki se je obrnil od svojega naroda, se more družiti z njegovimi nasprotniki.

In ta dogodek imamo zdaj pred očmi v vsej svoji odurni podobi.

Na ta dogodek so ljudje, ki so se odločili od skupnega narodnega dela, hoteč nositi v deželi le krono in žezlo, katero pa jim ne gre ne po božjih ne po človeških pravilih, pripravljali že od onega trenutka, ko so izrekli usodni stavek: „Naj pa vse hudič vzame, ako naša ne velja!“ Da bi korak, ki so ga pod tem geslom nameravali storiti, ne prišel tako nepričakovano ali da bi se v očeh našega ljudstva goriški naprednjaki ne videli morda kakor jedine narodne izdajice v deželi, izmislili so si prekanjeno frazo o „zvezi dr. Gregorčiča s Pajerjem in z Lahi“ in vlačili po svojih glasilih to frazo s toliko hudomušno vztrajnostjo, da bi jim končno moral kdo verjeti, da taka zveza v resnici obstoji. Ko pa se jih je prijel za jezik in se jih je nazivalo grde falote ako tega, kar govoré, ne dokažejo, obmolknili so in se poskrili za plot, kakor cestni paglavci, češ, dokazovati ni

treba, kričali bomo pa še, da le dosežemo svoj namen.

Kdor je dvomil o pravem namenu tega kričanja, ima zdaj pred seboj prepričanje in dokaz, da so ti ljudje to, česar so zlobno sumničili druge, nameravali storiti sami in so zdaj tudi storili: vpregli so se pred očmi celega naroda, v zakonodajnem zastopu v kavdinski jarem in to na tako slovesen način, kakor se delajo najvažnejše prisege!

V očigled temubi menil človek, da jim gre za življenje in smrt naroda, kajti njih general je malone padel na kolena v zbornici in s povzdignjenimi rokami prosil Italijane, naj potrdijo volitev dr. Treota, ker potem bodo videli, kako lepo skupno bodo delali z njimi, Italijani, pri tem pa puščali „klerikalce“ na levo. Njih general je rotal Italijane naj potrdijo to izvolitev samo da ne vstrežejo „klerikalcem“, ki bi sicer zagnali od veselja „vik in krik“; rajše naj se gre po anarhističnem načelu preko vseh zakonov, samo da se ne stori usluge „klerikalcem“, rajše vse nego to! In da bi dosegli proti „klerikalcem“ zmago rajše naj se dopolni to, na čemer pogine narod slovenski! „Klerikalci“ bi bili potemtakem izdajice in pravi škodljivci naroda, katere treba uničiti, pa če gre pri tem tudi — narod na kose! To hrepenenje po uničenju „klerikalcev“ bi lahko dalo misliti na Goriškem, da, ker ni dvoje domisljavih, a za vodstvo povse nesposobnih bitij doseglo svojega namena glede njih absolutne vlade in osebnega koristolovja, naj poginejo oni ki so te „lepe načrte“ sebičnežev onemogočili. Mogoče je pri vsej stvari tudi kaj tega

vmes. Ali mi smo prepričani, da ima vse to počenjanje drugo ozadje in v tem tiči nevarnost za naš narod.

Na Goriškem se hočejo izvrševati stvari, katerim vzorec je vzet iz Kranjske! Dogodki teh dni v kranjskem deželnem zboru očitno kažejo, da so taki pojavi povsodi na dnevnem redu, kjer se polagoma izvršuje proces nasilnega poseganja v narodne pravice jednega naroda od strani drugega. Tudi ondi se je združila takozvana napredna stranka z narodnim nasprotniki Nemci proti katol. narodnim poslancem v močno deželnozborsko večino, da bi na ta način onemogočili delo v pravo korist ljudstva. Po tem kopitu se je zdelo potrebno tudi goriškimi naprednjakom metati se pod noge Lahom, da bi združeni z njimi strli slovenske rodoljube in prave dobrotnike našega ljudstva.

Kako sramotno delo je to in kaj skriva v svojem jedru, je najboljši dokaz prav to, da v sredi vse te akcije stoji jeden — žid! torej v principu največji nasprotnik našega verskega in narodnega prava; drugič pa, da gre tu le za uničenje slovenskih „klerikalcev“, ne pa tudi italijanskih, kajti Italijani so lepo združeni v jedno skupino „liberalci“ in „klerikalci“ in ne potrebujejo slovenske podpore za svoje namene. Le Slovenec se je moral zateči v naročje nasprotnika, da izvrši Judežvo delo in škoduje narodu. Tužna nam majka! In Lahi se lahko smejejo v pest. Saj jim je Slovenec dr. Tuma na velerodoljuben način pokazal, da mu je ljubi vsakdo in tudi najhujši sovražnik našega naroda nego pa oni sorojak, ki ne soglaša z njim, pokazal jim je, da je njemu prvo njegova trma, kateri, da

ž njo prodere, bi žrtvoval skupni interes slovenskega naroda. In to njegovo strast ako ne celo še kaj drugega, bodo — o tem je dr. Tuma sam prepričan — Italijani izkoristili prav dosledno.

No, mi našemu ljudstvu svetujemo, da pazno zasleduje zvezo naših naprednjakov z Lahi ter da naj bode previdno v sprejemanju „dobrot“, ki bi jih rodila zanje ta zveza.

Dopisi.

Kojško. — Dne 22. t. m. zbudil me je okoli 4 in pol uri zjutraj zvonček iz spanja. Vstanem, odprem okno, ter zagledam moža, ki me je prišel klicat, da naj grem previditi ženo. Zagledal sem pa tudi pod oknom na kol obešeno staro ratrgano posteljno odejo prislonjeno k zidu. Kaj neki pomeni ta „zastava“? si mislim. Po nedolgem tuhanju mi je bilo vse jasno. To je odgovor na dopis iz Brd v »Gorici« št. 48.

Že ko sem prečital ta dopis, sem vedel, da se bo sodilo, da sem ga jaz pisal in pričakoval sem noč za nočjo pod oknom odgovor nanj. Navada je tukaj, da mi hodijo „naprednjaki“ po noči pod okno praviti, kar mi želijo povedati. Kar sem trdno pričakoval, se je tudi zgodilo. Omeniti moram pa, da sem bil na mnogo hujše pripravljen.

Slavno uredništvo prosim, naj blagovoli potrditi, da je moja roka pri omenjenem dopisu popolnoma nedolžna, ker nočem, da bi se zasluge drugih pripisovale meni*).

*) Podpisano uredništvo potrjuje, da ni preč. g. župnik z omenjenim dopisom v nikaki zvezi. — Uredn.

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Velika radost, ki žari v mojem srcu z močjo tisuč električnih žarnic in ki preveva mojo dušo močnejše od kraške burje, premaguje vse one neprijetne čute, ki jih je zmožna bila vzbujati neolikantost kozavega Ahasverja, tako da mu iz srca odpuščam vse netaktnosti, kakoršnih bi ne smel biti zmožen moderni časnikar, pa četudi služi možu, ki ima toliko „pik“ na Vas g. urednik in vse ostale „kavce“, da bi mu pokrile liki bradavice ne le lice marveč celi život. Vsled te radosti sem zajedenkrat tudi opustil načrt, da naprosim iznajditelja letalnega stroja, naj mi dovoli, da privežem za dolge „svinjske jezike“ ne le Ahasverja, marveč tudi vse njegove tovariše tu in — tam in jih pričvrstim na zrakoplov, jadram z njimi nad jadransko morje, ondi pa jih spustim v veliko lužo, da svojo nedosegljivo popolnost v vseh rečeh, skopljejo v slanih vodah Adrije, ali pa da bodo plenom — za morske pse...

Toda čakajte, — na radost bi bil pa kmalu pozabil!

Velika radost torej žari v mojem srcu in preveva mojo dušo, da so naši vrli učitelji končno dosegli to kar so želeli, namreč da se je kdo „odločno potegnili“ za zboljšanje njihovega gmotnega položaja. Jaz sicer ne verujem, da se važno učiteljsko vprašanje samo tako „potegne“, da vkljub „potegovanjem“ od tako meročajne strani kakor so dr. Graziadio Luzzatto, dr. Marani in dr. Tuma, postane še daljše, kakor je žalibog že danes, — gotovo pa je, da je bil od slovenskih poslancev jedini dr. Tuma, ki

se je spomnil svojih kolegov. To je tudi popolnoma naravno; ali čudno se je pa nekaterim vendarle zdelo, da je notri v zbornici zadnjič tako hitro vstal, ko dr. Marani še ni dobro izgovoril in šel brž podpirat Luzzattov predlog, da se izvoli odsek 7 članov, ki naj se „temeljito bavi“ z učiteljskim vprašanjem in potem stavi predloge. Nekateri so menili, da je Luzzattov predlog tako slab, da ga treba hitro od vseh strani podpreti, drugi so bili pa zopet mnenja, da se je dr. Tuma bal, da bi kak „kavec“ prej ne vstal in mu ne snedel slave, ki si jo je s svojim podpiranjem stekel pri učiteljih. No, zadel niso ni jedni ni drugi, marveč resnica je bila, da sem jaz, ki sem se nahajal s svojo nevidno navzočnostjo v zbornici, dr. Tuma v ... vščipnil, a mu h kratu zašepetal: Zdaj ali pa nikoli! Sploh se v tej seji nisem ganil od njegove strani. Ko je omenil dr. Tuma denarne strani tega perečega vprašanja in dejal, da je to „ona stran na katero se je trkalo, ali se ni hotela odpreti“ se je razvil mej njim in menoj mej njegovim govorom zanimiv medgovor, ki se je glasil nekako tako-le:

Homunculus: Ti preteti ..., ali ni to hinavščina? Kako moreš trditi, da se ta „stran“ ni hotela odpreti?

Dr. Tuma: No, ali se je morebiti odprla?

Homunculus: Kaj pa užitnina?

Dr. Tuma: Užitnina bi ne bila moja zasluga, zato pa je nismo hoteli.

Homunculus: Resnica pa je le, da bi bila dajala toliko na leto, da bi bili učitelji lahko vsak dan meso jedli, a po vrhu še pili vrček piva.

Dr. Tuma: Česar ne storim jaz, to

ne sme ekzistirati; zato je šla užitnina rakom zvižgat in ker sem hotel učiteljsko vprašanje rezervirati popolnoma za se.

Homunculus: Zakaj pa? Ali nima nikdo drugi pravice delati za njih blagor?

Dr. Tuma: To je moja stvar. Učiteljska potrebujemo še za vse druge svrhe... Učiteljsstvu gre v občini prvo mesto.

Homunculus: Aha! Ti misliš seveda naprednjake. Zdaj pa le ven z barvo!

Nato je dr. Tuma v „nekakem superlativu“ rekel, da denar se dobi, kjer se ga hoče*). Dobimo ga, da plačamo učitelje.

Ker je te besede govoril nekam skrivnostno, sem ga dregnil v rebra pa dejal: Aha, vi pač mislite na onega možica, ki cekine s...e in kateri vam omogoči zdaj vse napredne načrte?

Dr. Tuma: In če bi bilo tako???

Torej sem uganil!

Učitelji se smejo zdaj radovati. Isti dr. Tuma, ki je svoj čas dejal, da ni treba da učitelj vsak dan meso jé, bode zdaj pékel „prato“ svojim varovancem. Z belim predpasnikom in zavihanimi rokavi bo stal pred učiteljskim ognjiščem in smodil dišečega jančka, pri tem pa si privoščil tudi sam kak košček, kar mu seveda ne bode škodovalo, ker zdaj je še dokaj slók...

Samo nekaj mi ni bilo pri celi tej stvari popolnoma jasno, zato sem prašal dr. Tuma pojasnila:

Za katero „svojo frakcijo v laškem klubu“ pa je govoril dr. Luzzatto, ko je vendar dr. Marani nekako zastopal laški

*) „Soča“ je krivo poročala ko je pisala, da je dr. Tuma rekel: ako se hoče. Vsakemu svoje! Mož je torej še bolj kunšten, kakor ga „Soča“ slika. Op. u. r.

del učiteljstva? Ali imamo tudi židovske učitelje?

Dr. Tuma. Stvar ni taka, kakor se vidi. Treba znati, da imamo v deželi učitelje na slovenski strani, ki ne pripadajo naši stranki in ti bi bili brez zagovornika ako...

Homunculus. Zdaj razumem: To so torej — „Slomškarji“...

Dr. Tuma. Tako je. Tudi te moramo pridobiti, da bodo pripadali k „poštenemu delu učiteljstva, kateremu gre pošteno plačilo“ in kateri del ne more reči o sebi:

Mein idealer,
Lebenszweck
Ist Schinken, Wurst und
Schweinespeck.

Homunculus: In kvartinčki! Dobro! In na koncu vseh koncev še nekaj: Zakaj se niste Vi, g. doktor, udeležili te dni odsekove seje, ko ste podpirali Luzzattov predlog za ustanovitev odseka, ki se ima baviti s tem vprašanjem? Ali si naj ne mislijo celo liktorji Vaše propagande po deželi, da ste se hoteli le v zbornici notri „postaviti“ kot „jedini slovenski zagovornik učiteljskih koristi“, da ste le tako en frase, skozi okno, vršili svojo vzvišeno nalogo?

Dr. Tuma: Smešno in neumno! Kaj je treba beliti si glavo v odseku? Ali nimamo možica, čegar zlata produktivnost zadošča za vse odsekove seje? Capito?

Homunculus: Imate prav:

Cekinov zlati slóvi
Za Vas naj govoré!
Vseh sej je to pač vredno
Kar možic „stori“ — sedé.

Dr. Tuma: Torej capito?

Homunculus. Capito.

Osebi pa, ki je to junaško in „naprednjaško“ delo izvršila, priporočim, da naj si dan 22. junija 1902 vtisne dobro v spomin; mogoče, da predstavlja ta raztrgana plahla njeno bodočo sliko.

A. M. po domače „Riko“, ki je v dopisu iz Brd napadanega v „Soči“ zagovarjal, prosim, naj mi na sledeče vprašanje odgovori:

Koliko mož je v naši fari treznejših, miroljubnejših in poštenejših kakor Anton Modrc iz Figovice?

Toliko v mojo in A. Modrcevo obrambo.

Fr. Marinič, župnik.

Politični pregled.

Nov češki klub.

Mladočeška parlamentarna komisija je sklenila, kakor se poroča iz Prage, predlagati ustanovitev državnopravnega kluba vseh čeških poslancev.

Odpoved trgovinskih pogodb.

Dunajski listi so javili vest, da se je odločila avstrijska vlada dejanski izrabiti pravico, ki jo ima v zadevi mejnarodnih pogodb, ter z 31. decembrom letošnjega leta odpovedati trgovinske pogodbe. Do tega sklepa je prišlo v predzadnjem ministerskem svetu, ki se je vršil pred kakimi desetimi dnevi. Ogrska vlada je bila obveščena o tem sklepu bržkone šele minulo sredo, ker sicer bi si ne mogli tolmačiti izjave ministerskega predsednika v torkovi seji, da se bodo pogodbe, izvzemši italijansko vinsko klavzulo, obnovile brez odpovedi. Szell torej tedaj vsaj uradno ni bil poučen o sklepu avstrijske vlade. Kaj sedaj ukrenejo naši onostranski zavezniki, kajpada še ni znano, ker iz Budimpešte še ni došel noben odgovor in se tudi vladno časopisje še ne peča s tem vprašanjem, trdi se pa nasprotno, da bo ta sklep avstrijske vlade, o katerem je Koerber že tudi obvestil vladarja, izdatno pospešil nagodbena pogajanja mej našo in ogrsko vlado, ker mora biti v slučaju, da pritrđijo sklepu tudi Ogri, rešena cela zadeva do konca tekočega leta.

Glede odpovedi same velja za vladi naše monarhije mej drugim sledeča določba: Vsaka izmed obeh vlad mora sklep glede odpovedi trgovinskih pogodb vsaj šest mesecev pred potekom pogodbene dobe naznaniti drugi vladi. Če se pa v tej dobi ne doseže sporazumljenje mej obema vladama, mora zunanji minister odpovedati pogodbo, če tudi to zahteva samo en del. — Ker je torej naša vlada sklenila odpoved in Mažare obvestila o njem pred koncem junija, se morajo odpovedati vse one pogodbe, ki jih želi imeti odpovedane naša vlada, če temu pritrđijo Mažari ali ne.

Kajpada bi bili imeli poslednji večjo korist, če bi avstrijska vlada ne bila storila tega sklepa. Pogodba z Nemčijo bi bila molče podaljšana do 1904 in Ogri bi bili lahko zavlekli razpravo o car. tarifu. Koerber je torej temeljito prekrizal račun Szellu, ki pride na Dunaj še ta teden, bržkone v soboto, in najde ondi popolno premenjen položaj.

Iz države nebeškega solnca.

(Dalje.)

Kazni zopora ali ječe kakor pri nas, na Kitajskem ne poznajo. Ondi ljubijo „sumarično postopanje“ in kratek proces: kogar ne pošljejo na oni svet, tega pošljejo domu, a prej mu jih namažejo primerno število z bambusom. Grde, ognjusne zločine, n. pr. sodomijo ali tudi javno obrekovanje bližnjega, kaznujejo Kitajci s tem, da obsojenega zapro nazega v kletko, da visi in se ne dotika tal*). Tako ga izpostavijo na cesti javnemu zasramovanju in vsem vremenskim nezgodam ter ga puste, da pogine. Nekaterim denejo okoli vrata orjaškemu krožniku podoben lesen ovratnik, s katerim obsojenec ne more spati drugače, nego sključen v čepečem položaju. V mestih se vidi po ulicah več takih žalostnih prikazni, ki prosijo sočutja mimo gredoče.

Ob času vojne se morajo generali, ki izgube bitko ali ki se sploh obnašajo nejunaški, pred vso armado in ljudstvom sleči do nazega in potem si sami razparati trebuh z oštrim nožem, da jim padejo ven čreva. — Za take razmere bi se naš cenjeni čitatelj pač ne mogel navduševati; — ali Kitajec, ki je že ti-

*) O ubogi „Soči“ sotrudniki, ako bi živel na Kitajskem! O p. uredn.

Nemiri v deželnem zboru dalmatinskem.

„Obzoru“ se poroča iz Zadra, da je bila prva seja letošnjega zasedanja tega deželnega zbora zelo burna in da sploh obeta biti to zasedanje jako zanimivo. Mej pozdravnim govorom novega namestnika barona Handla je bilo čuti mnogo opazk. Ko je namestnik razvijal svoj program ter povdarjal zlasti gospodarsko točko istega, rekši, da od njega ni treba pričakovati političnega programa, on hoče čuvati le kmetijstvo in trgovinstvo, v političnem pa gledati na to, da se uvede red v pravi meri itd., — pritrgovali so ga Biankini in drugi z vzkliki, kakor: „Nemščino nam hočete zanesti v upravo!“ „Zakaj se izogiblujete politiki?“ „Čemu ste prišli v Dalmacijo?“ „To imamo od Avstrije v 100 letih!“ „Siti smo te uprave!“ „Mi hočemo združenje s Hrvatsko!“ — Ko pa je namestnik začel govoriti italijanski, nastal je v zbornici vihar. Biankini je protestiral v imenu hrvatskega naroda proti temu in pozval somišljenike, da zapuste dvorano. Pravaši so demonstrativno zapustili zbornico. Radič pa je med italijanskim govorom v jedrimer klical: „Živela Hrvatska! Živela!“

Tirolski deželni zbor.

Tirolski deželni zbor bode najbrže deloval, ker se je sprejel nujni predlog poslanca dr. Brugnara, da se izvoli odsek 13 članov, ki naj prouči ter v osmih dneh poroča deželnemu zboru o spornem vprašanju avtonomije v Trentinu. Nemci so namreč rekli, da nimajo nič proti takemu predlogu, samo da stoje na takem stališču, da se jedinstvo Tirolske ne ruši ter da bodo varovani nemški interesi v Trentinu. — Dr. Brugnara je odgovoril, da stoji tudi on in njegova stranka na principu skupnosti Tirolske. Italijani da zahtevajo poseben oddelek deželnega žolskega sveta, poseben oddelek deželnega odbora, katerega oba oddelka naj imata sedež v Tridentu in zahtevajo ob enem, da se glede deželnozbornskih volitev razdeli veleposestvo in sicer po narodnosti v dve kuriji.

Tajna nemška agentura v Rusiji.

„Dzienniku Poznanskemu“ poročajo iz Petrograda, da se ondi snuje nemška agentura, katere namen je razširjevanje člankov po ruskih listih proti Poljakom. Glavna oseba v tej organizaciji je neki Nemec Stadler, človek mračne preteklosti, ki je bil v službi politične policije na Pruskem, potem pa civilni policist v Berlinu. Ta Stadler živi v Rusiji pod krivim imenom. Tudi prej je že „deloval“ v Rusiji in sicer pod raznimi krivimi imeni Stein, Müller in drugimi. — Rusko redarstvo je opozorjeno na to novo nemško protirusko počenjanje.

Slavnosti kronanja v Londonu odpovedane.

Slavnosti kronanja angleškega kralja Edvarda VII., ki bi se imele pričeti v ponedeljek, so najedenkrat odpovedane, ker se je bolezen kraljeva nenadoma shujšala. Na kralju so morali namreč izvršiti jako nevarno operacijo, katero je zahtevala napredujoča bolezen, o kateri se z gotovostjo trdi, da je rak. Ako bi se kralj tej operaciji ne bil podvrgel, bi bil po izreku zdravnikov že mrtev. Operacija je bila po izreku dr. Listra najnevarniša vseh operacij, katere sploh ne prestane

sučletja navajen na brezpogojno pokorščino in katerega na vsaki korak prežita bambus in smrt in zvižaja izkoriščujočih uradnikov, je s tako usodo popolnoma zadovoljen in živi v sladkem prepričanju, da je ni bolje urejene države na svetu nego je to „nebeško kraljestvo“. Najvišje, po čemer hrepeni skoro vsak Kitajec — ženske seveda ne pridejo v poštev — je, da postane Mandarin, da more tudi vladati in oderati svojega bližnjega pri živem telesu. Ker je ves uk posvečen le temu smotru, zaradi tega študirajo Kitajci vsi brez izjeme. —

Javnih šol in šolskih poslopij pa na Kitajskem vkljub temu ni. Urejeno pa je šolstvo tako-le: Več družin skupno si najamejo jednega učitelja, ali kar je še navadnejše, jeden učitelj si poišče več učencev, pa jih v nalašč za to najetem prostoru, sobi ali dvorani posadi na tla. Dečki si morajo najprej zapomniti in se navaditi izgovarjati vse pismene znake, katerih imajo Kitajci 4000. Tako šolanje provzroča strahoviti vršič in hrušč, ker mora vsaki paglavec svojo „nalogo“ glasno čitati. Vsled tega pa se tudi naučijo že v — petih letih brati. Ko se je to zgodilo, učijo se ti „študentje“ večji del ostalega življenja na pamet — kitajske klasike, posebno dela ustanovitelja kitajskega ka-

nikdo, vendar jo je kralj Edvard prestal. A bolezen je tako nevarna, da zdravnik nima nobenega upanja, da kralj ozdravi.

Vsled tega so se odpovedale slavnosti kronanja na nedoločeni čas in vse priprave v Londonu in po deželi, ki stanejo milijone, so izgubile veljavo. Domov vrnilo so se tudi zastopniki vladarjev mej njimi tudi nadvojvoda Franc Ferdinand, avstrijski prestolonaslednik, ki se je podal pretekli teden v London, da zastopa pri slavnostih cesarja Franca Jožefa. Poročila govore, da je bil kralj že dolgo v precej nevarnem stanju, a da se je njegovo bolezen prikrivalo do zadnjega in so se priprave brez ozira na to vršile. To prikrivanje pa da je imelo vmazano ozadje špekulativnosti raznih tverd, ki so hotele izkoristiti priliko in drago prodajati razno blago za svečanosti. Dne 13. t. m. pa je bolezen s tako silo udarila na dan, da tudi vse prikrivanje ni več pomagalo. Kralju so morali operirati slepo črevo. Operacija se je izvršila v pričo petih zdravnikov; mej operacijo so kralja narkotizirali.

Najnovejša poročila govore, da je kralju precej odleglo ter da zdravljenje hitro napreduje. Sklenilo se je kronanje odložiti do jeseni 5. oktobra.

Razun bolezniraka ima kralj Edvard VII. tudi odebelenje srca.

Te žalostne spremembe na kraljevem prestolu je vse prebivalstvo angleško zelo pretreslo, katero še niti ni pozabilo žalosti, ki jo je provzročila nesrečna vojna v južni Afriki. Po vsej državi se vrše molitve za kraljevo zdravje, ali danes ali jutri že utegne prinesiti brzojav novico, da je kralj mrtev.

Domače in razne novice.

Vabilo na naročbo. — Z današnjo številko završili smo prvo poluleto t. l. Ob tej priliki zahvalujemo se dosedajnim p. n. naročnikom, ter vabimo, da se v nastopnem poluletu še drugi gg. somišljeniki z naročbo tem pridružijo. »Gorica« stane za pol leta 4 krone, za četrtletje 2 kroni, in se naroči lahko z vsakim dnevom. Gg. naročnike, kateri so zaostali z naročnino za tekoče leto, — in tudi še za prejšnje leto — pa uljudno prosimo, da jo izvolé kmalu doposlato.

Smrtna kosa. — V Trstu je umrla te dni gospa Franja Macak, rojena Noll, soproga upokojenega c. kr. zemljemerskega evidenčnega višjega nadzornika.

Upravitelj župnije Zgonik je imenovan č. g. Angelj Čargo, kurat v Nabrežini.

Župnija Zgonik je razpisana do 20. julija. Patron je princ Hohenlohe.

Podružnica „Slomškove zveze“ za goriški in gradiščanski okraj bode zborovala dne 3. julija t. l. ob 10. uri predpoldne v „Šolskem domu“ s sledečim dnevnim redom: 1. Nadaljevanje razprave; 2. Ovire šol. napredku in kako odstraniti

tekizma — velika Konfucija, ki je umrl 1. 478 pred Kristusom.

Praznikov Kitajci ne poznajo razun nekaterih dnevov okoli novega leta. Niti nedelje nimajo. Matematika, naravoslovje, zemljepisje so jim neznani učni predmeti. Posledica tega je brezdanja nevednost Kitajcev v vseh rečeh, ki presegajo njihovo obzorje.

Morali bi dolgo iskati, da bi našli Kitajca, ki bi poznal vseh pet delov sveta po imenu! Večina Kitajcev je mnenja, da razun Kitajske sploh ni ničesar, kar bi bilo vredno poznati — zaradi tega se mnogi kitajski ustaši niso mogli načuditi prikaznim evropskih vojakov ki so streljali nanje, od kod da je to čudno ljudstvo z lepimi uniformami in obrazi. —

Kitajec, ki si hoče pridobiti pravico do kake javne službe, se mora podvreči zaporedoma najtežjim državnim preskušnjam katerih je štiri stopnje in h katerim se jih oglasi več tisoč in ker je na razpolago le malo diplomov, — pade pri teh preskušnjah tudi ogromna večina kompetentov. Kogar ne utrudi to neprestano „padanje“ in se neumorno stavi na razpolago izpraševalni komisiji, oni doseže čast — ali bolje rečeno, sramoto doktorstva lahko v svojem — osemdesetem letu. Na Kitajskem je potem-

iste?“ 2. Sprememba §. 3. dež. postave z dne 15. okt. 1896. 3. Predlogi in nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi

o d b o r.

Dnevni red seje deželnega zbora goriškega dne 28. junija 1902 ob 5. uri popoldne: 1. Poročilo volilnega odseka o izvolitvi dr. Treota deželnim poslancom (por. Štrekelj); 2. Računski sklep zemlj. odvez. zaloga za l. 1900 (por. Jakončič); 3. Računski sklep zemlj. odvez. zaloga za l. 1901 (por. Jakončič); 4. Računski sklep za ranjene in bolne vojake za l. 1901 (por. Jakončič); 5. Podpora občini Sedlo za obrambena dela ob potoku Bela (por. Klančič); 6. Načrt zakona zadevajoč uvistitev ceste, ki se ima graditi v lijaški dolini od okrajne ceste Št. Peter-Dornberg do erarijalne blizu Ozeljana (por. Grča); 7. Prošnje odseka za zgradbo ceste Šempas-Pračina, za uvrstitev te ceste med okrajne (por. Grča); 8. Proračun zaloga za ranjene vojake za l. 1902 (por. Jakončič); 9. Načrt zakona zadevajoč zgraditev in vzdrževanje cest vodečih na kolodvore (por. Holzer); 10. Računski sklep zaloga za gluhonome za l. 1901 (por. dr. Verzeznassi); 11. proračun zaloga za gluhonome za l. 1902 (por. dr. Verzeznassi); 12. Zadeva o zgradbi deželne norišnice (por. dr. Verzeznassi); 13. Sprememba o določilu in povišanju kredita označenega v VIII. poglavju točka 7 proračuna dež. zaloga za l. 1902 (štipendij obiskovalcem obrtnijskih zavodov) (por. dr. Marani); 14. Prošnja deželnega arhivarja Aleksandra Chiades (por. Valentinis); 15. Prošnja računarskega vežbenika Pompeja Gortani (por. Valentinis).

Učiteljstvo in nemščina. — Kar verjeti nismo mogli, da so učitelji po nekem svojem društvu določili pri deželnem zboru goriškem neko prošnjo za zboljšanje svojega gmočnega stanja in sicer v nemškem jeziku, ki niti ni deželni jezik pri nas na Goriškem. Na tej prošnji podpisana sta namreč dva glavna stebra bivše „narodno-napredne“ stranke, učitelja Bajt in Križman.

Kako je vendar to mogoče, smo si mislili, da bi pristaši **narodno-napredne** stranke, — stranke, ki je hotela pri nas veljati nekako za radikalno narodno, začeli se sramovati slovenskega jezika!? Pa glej! To uganjko rešil nam je dr. Tuma v prvi seji sedanjega zasedanja deželnega zbora. On nam je namreč razkril, da **narodno-napredne** stranke ni več na Goriškem in da je njegova stranka samo še napredna, a narodnost da je vrgla pod — klop.

Da bi „Slomškarji“ kaj takega storili, — ali bi metala „Soča“ okolo sebe z brezdomovinstvom, z izdajstvom in kaj vemo s čem drugim, tako pa „kara“ prav po očetovsko ljubljenske, tako nekako, kakor bi se jim bala zameriti!

Goriške mestne dopolnilne volitve. — Nevolja goriškega prebivalstva do dosedanjih gospodarjev in upraviteljev mestnega premoženja postaja od dne do dne večja in ne brez uzroka kajti goriška mestna uprava je res jako žalostna. Gospodje v mestni hiši se premalo brigajo za mestno gospodarstvo, pač pa preveč za politiko in politične demonstracije in večina goriškega prebivalstva ni zado-

takem še mnogo starejših študentov nego pri nas — in s tem dejstvom se lahko tolaži marsikateri „večni študent“ na naših visokih solah... seveda slaba tolažba. Druga državna skušnja traja na Kitajskem 9 dni. Izpraševance zapro mej tem časom vsakega posebej v majhne utice iz bambusa ali bolje „tičje kletke“ in jih izpostavijo vsem vremenskim nezgodam, dežju, viharju in vročini, tako, da mnogi obolijo in se prisiljeni umaknejo, — nekateri celo umrjejo. Kdor pri izpraševanju goljufa, temu brez družega odsečejo glavo, bodisi učenec ali učitelj. Kdor je skušnja prestal, postane lahko uradnik, ako se kako mesto izprazni in če do tedaj ne umrje lakote... prav kakor pri nas! —

Kogar doleti izvenredna sreča, da doseže mesto Mandarina, je še le pravi tepec; kajti od vseh nalog in dolžnosti, ki ga čakajo v tej prevažni službi, — ne ve pri svojem nastopu prav ničesar.... seveda stari kitajski klasiki in veliki Konfucius niso merodajni za praktično izvrševanje službe Mandarina.

Ali komur je kitajski cesar podelil visoko čast državne službe, on mora imeti tudi razum za izvrševanje iste, drugače....

(Dalje pride.)

voljna z njih počenjanjem in zato je začela stranka, ki sedaj gospodari v mestni hiši, izgubljati tla, kar so pokazale zadnje dopolnilne mestne volitve dovolj jasno.

Sestavil se je namreč pri teh volitvah neki volilni odbor, ki se je imenoval „il comitato popolare“. Ta je postavil v tretjem volilnem razredu tri svoje posebne kandidate in sicer Batistiga, Culota in Codermaza, dočim je postavil „il comitato liberale-nazionale“ kot svoje kandidate Marzinija, Brumatti-ja in Bombiga.

A pri volitvi izvoljena sta bila dva kandidata ljudske stranke in jeden liberalno-narodne stranke in še ta-le s par glasovi večine. Včeraj pa se je vršila volitev v II. volilnem razredu in tudi tu sta zmagala dva kandidata ljudske stranke, namreč ces. svetnik in upok. profesor Motz in trgovec Alpi, dočim sta prepala kandidata liberalno-narodne ital. stranke Kurner in Savorgnani.

Ces. kr. kmetijska družba v Gorici je imela v četrtek svoj občni zbor, na katerem so se potrdili računi za leto 1901 ter se odobril račun za leto 1902. Ob enem je bil izvoljen za podpredsednika conte Jakob Panigai. Za društvenega tajnika in sicer za dobo 5 let je bil imenovan Karol Hugues, mož, ki ne pozna niti besede slovenskega, z letno plačo 4000 kron.

Izpred porotnega sodišča. — V torek se je vršila razprava proti Alojziju Vovku od Lisjakov, občina Šmarje na Vipavskem. Obtožen je bil umora in težke telesne poškodbe. Z nožem je zabodel Jožeta Makovca pri Vrtovčah in nevarno ranil Fr. Makovca istotam. Prvi je kmalu za tem umrl. Obsojen je bil na 4 leta ojsre ječe. Zagovarjal ga je dr. Tuma. Predsedoval je razpravi sodni svetnik Zörner, prisednika sta bila svetnik Rutar in tajnik Musina.

V sredo je sedel na zatožni klopi oženjeni Andrej Karol Mlekuž, učitelj v Višnjeviku v Brdih. Tožen je bil radi zločinov po § 127 in 128 kaz. z. Razprava se je vršila pri zaprtih durih. Porotniki so ga oprostili.

V četrtek je stal pred porotniki Valentin Mišigoj po domače Muhaj z Dobrovega, star 20 let. Obtožen je, da je 6. jan. t. l. zvečer na cesti pri Dobrovem napadel Antona Mužiča, mu s silo vzel 4 krone in mu ob enem grozil s smrtjo ter ga tudi vdaril. Dne 6. januarja t. l. podal se je namreč oškodovanec Mužič iz Šmartna z Jan. Lipizerjem na Dobrovo, kjer je imel nekaj opravil. Tam sta se mudila Lipizer in Mužič v gostilni Janeza Sfiligoja.

Ko je prišel Mužič iz krčme na prosto, približa se mu Mišigoj, ga podere na tla poklekne mu na prsa, ga zgrabi za vrat in zakriči nad njim: „Zdaj si v mojih pesteh in mi ne vtečeš, dati mi moraš denar, drugače te zadavim, saj sem videl da imaš denar!“ Mužič je branil svoj denar, a Mišigoj mu ga je vzel siloma. Mužič ga je prosil naj mu da vsaj polovico nazaj a mesto tega mu je dal Mišigoj jedno s pestjo.

Za to je stal v četrtek Mišigoj pred porotniki, obtožen v smislu § 190 kaz. zatožen zaradi roparskega napada, dejanja ki je kaznjivo po § 194 kaz. zak.

Obsojen je bil na tri leta težke ječe z večkratnim postom. Zagovarjal ga je dr. Tuma, katerega je moral predsednik večkrat opominjati, da naj govori k stvari.

Včeraj se je vršila obravnava proti 45 let stari neomoženi Terezi Rusič z Ušnika pri Volčah, toženi radi detomora.

Obsojena je bila na 15 mesečno ječo s posti.

Danes se vrši pa obravnava proti odgovornem uredniku našega lista, katerega toži tiskar Gabršček radi žaljenja časti po tisku. Obravnavi predseduje deželno sodni svetnik Smarda. Našega urednika zagovarja dr. Raimondo Luzatto, katerega nam je odvetniška zbornica določila za zagovornika, ker ni hotel noben drugi odvetnik prostovoljno prevzeti zagovornišva. Tiskarja Gabrščeka pa zastopa dr. Stanich.

Poslali so ga jesti polento. — 29 letni Peter Zanette iz Trevisa v Italiji stal je že dvakrat pred sodnikom, ker je v Gradežu prepeval Garibaldijevo himno ter vpil „Viva l'Italia!“ Stori je najbrže to zaradi tega, ker je bil sit — avstrijskega kruha. Ker ga je pa obakrat c. k. avstrijski sodnik oprostil, ga je pa te dni policija v smislu patente od leta 1854 obsodila na 7 dni zapore ter na odgon t. j., da bode po prestani kazni, ker je sit avstrijskega kruha, moral iti jesti — laško polento.

C. kr. okrajno sodišče v Tolminu išče sposobnega sodnega pisarja, kateri lahko nastopi službo s 1. julijem t. l. Dotičnik mora biti večš slovenskemu, nemškemu in italijanskemu jeziku. — Plača znaša po 2-10 K na dan. Prošnje

jeložiti na načelstvo c. kr. okrajnega sodišča v Tolminu.

Zaradi prodaje loterijskih listkov. — Po Gorici je hodil od hiše do hiše ter prodajal loterijske listke neki 22-letni Josip Kascak doma iz Eperies na Ogerskem. Ti listki pa so bili od bančne firme Maks Fischer iz Monakovega na Bavarskem. Mladeneč je z listki delal dobre kupčije, a policija je to zavohala ga aretirala in mu zaplenila vse listke. Stanoval je v Trstu.

Tomaževa žlindra. — Do 14. julija t. l. se naroči lahko vsakdo pri c. kr. kmet. dr. Tomaževu žlindro vagon t. j. 100 kvint. po 700 kron, a jeden kvintal po K 7.80. Plača se na račun K 2. — za kvintal.

Štrajk tramvajskih uslužbencev v Trstu. — V četrtek tramvaj po Trstu vsled štrajka ni vozil. Tramvajsko društvo tržaško dela s svojim podjetjem v Trstu jako lepe dobičke, dočim svojih uslužbencev ne plačuje dokaj dobro. Zato so začeli isti štrajkati in stavili so društvu opravičene zahteve za zboljšanje njih plač. Večina mestnega prebivalstva je na strani štrajkujočih tramvajskih uslužbencev. Zato je verjetno, da se bode moralo tramvajsko društvo udati opravičenim zahtevam istih. Ker se je pa bati, da bi tramvajsko društvo sicer ustreglo zahtevi uslužbencev, a ne iz svojih lepih dobičkov, marveč s tem, da podraži vozne cene, torej na škodo vozečega se prebivalstva bi taka možnost lahko vzbudila med občinstvom nevoljo in nekateri listi so mnenja, da naj v tem slučaju pa občinstvo skrbi za to, da tramvajška družba uredi stvar, kakor zahteva obč. korist, ne pa kakor bi bilo prav le za žepe milijonarjev.

Isterski deželni zbor. — Italijanski poslanci, ki se nahajajo v večini v isterskem dež. zboru, ki pa zastopajo samo jedno tretjino vsega prebivalstva Istre, pripravljajo se zopet na neko ostudno komedijo, ki bode v pravi luči osvetila njih nasilstvo ter zlorabo njih numerične premoči nad slovanskimi deželnimi poslanci. Akoravno sta bila poslanc prof. Spinčić in prof. Mandić v Voloskem polit. okraju jednoglasno izvoljena, bodo ti italijanski poštenjaki njih izvolitvi uničili. Istotako nameravajo uničiti tudi izvolitev poslanca in namestnika dež. glavarja dr. Štangerja, ki je bil izvoljen z ogromno večino glasov v liburniški mestni skupini.

Kranjski deželni zbor. — Že v zadnji številki smo poročali, da je začela katol.-narodna stranka in istem obstruirati, ker so jo hoteli z Nemci združeni slovenski naprednjaki prikrajšati pri volitvi članov v posamezne odseke.

Stvar je bila namreč taka-le: Dosedaj so bile v kranjskem deželnem zboru tri stranke in sicer katoliško narodna, narodno-napredna in nemška. V odseke se je volilo število članov po razmerju glasov katere je imela vsaka stranka v deželnem zboru.

Letos so se pa pristaši narodno napredne stranke z Nemci zvezali tako-rekoč v jedno stranko, ki tvori v deželnem zboru večino.

Ta narodno-napredno-nemška alijanca hoče pa in je tudi v resnici skrečila število članov katoliško narodne stranke v odsekih. Člani kat. narodne stranke, ki so izvoljeni v odseke, ne prevzamejo izvolitve kar je katoliško-narodna stranka slovensko-nemškimi zaveznikom že pred volitvijo odsekov naznanila ter napovedala obstrukcijo s tem, da je predložila 12 nujnih predlogov, ki naj pa pridejo na dnevni red še le po izvolitvi odsekov torej še le takrat ko bodo slovensko-nemški zavezniki faktično že storili krivico katoliško-narodni stranki. Zviti lisjak baron Schwegl hotel je da bi prišli nujni predlogi v razpravo pred izvolitvijo odsekov, da bi se potem lahko očitalo katoliško narodni stranki, češ da je začela obstrukcijo brez kakega povoda, ker se jej ni do takrat nobena krivica zgodila in stavil je na deželnega glavarja tudi tozadevno zahtevo, češ, da tako določuje pravilni poslovnik.

Ker je deželni glavar hotel ugoditi zahtevi barona Schwega, pojasni dr. Šusteršič tozadevna določila opravičnega poslovnika ki določajo da je deželni glavar gospodar, ako to žele predlagatelji, nujne predloge zapostaviti dnevnemu redu.

Ker se je to tudi zgodilo, začelo je na napredni strani kričanje in ropotanje ter besedni ravs in kavs med naprednjaki in pristaši katol. narodne stranke. Vmes je posezala tudi galerija ki je burno ploskala govornikom katoliške narodne stranke.

Konečno pa so se volitve v posamezne odseke vendarle izvršile pred obravnavanjem nujnih predlogov. Slovensko-napredno-nemška alijanca je sicer

zvolila v odseke po nekoliko katoliško-narodnih poslancev, a ti so koj izjavili, da ne sprejmejo izvolitve.

V pondeljki seji pa je začel dr. Šusteršič utemeljevati svoj nujni predlog glede splošne volilne pravice. Naprednjaki in Nemci so mu vedno segali v besedo ter ga neprenehoma motili pri govoru. Na te mejklice naprednjakov in Nemcev seveda dr. Šusteršič ni molčal, marveč zavračal jih je po geslu „klin s klinom“. Nastali so vsled tega jako burni prizori mej poslanci kat.-narodne in slovensko-nemške-napredne stranke, ki so konečno prišle do vrhunca tako, da je moral deželni glavar sejo zaključiti z opomnjo, da bode poslal povabila k prih. seji poslancem na dom. Kedaj se bo to zgodilo, ne ve sedaj niti deželni glavar, kajti kranjski deželni zbor je vsled sklepa skupnega ministertva zaključen.

Na ta način se je torej zanesla tudi v kranjski deželni zbor obstrukcija, katero je rodila seveda slovensko-nemška zveza — zveza, ki ne more pod kakoršnimi koli pogoji biti Slovincem v korist.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica poroča: Inzerenti, ki imajo na Ruskem kupčijske zveze, dobe v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani važno zaupno poročilo.

Slovensko-nemška gimnazija v Celju. — „Domovina“ poroča: Razni listi prinašajo zopet neresnično vest, da se že letos premesti slovensko-nemški gimnazij iz Celja, in begajo s tem stariše in učitelstvo po deželi, da je ta vest le izmišljotina in da Nemci uprizarjajo ta maneuver le radi tega, da bi se število dečkov, temu gimnaziju namenjenih, kar moč skrečilo, da bi potem kričali, da slovensko-nemški gimnazij v Celju ni potreben, ker nima niti dosti učencev. Slovensko-nemška gimnazija v Celju ostane kakor je in ne bode letos nobene premembe. Čast. duhovništvo, gospode učitelje in stariše opozarjamo še enkrat, da naj skrbje, da dobimo ravno letos kar največ bistrih, nadarjenih dečkov v naš gimnazij.

„Narodnogospodarski Vestnik“. Glasilo slovenskega trgovskega društva „Merkurja“. Odgovorni urednik: Dr. V. Murnik ima v svoji 3. številki sledečo vsebino: 1. Ljubljansko barje in njega osuševanje. 2. Živinorejski okraji na Kranjskem. Spisal V. Rohman. 3. Trgovina. Spisal A. L. 4. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 5. Raznoterosti. Izpremembe v trgovinskih in družinskih registrih na Kranjskem. 7. Tržno poročilo in tržne cene. 8. Oglasi.

Že zopet „napredna“ posojilnica.

— V Velikih Laščah na Kranjskem posluje že šesto leto posojilnica, ki ne posluje redno in bilanca, katero je izdala za l. 1901, ni v redu. Ta posojilnica je tožila Uršulo Adamič za 400 K, katere pa je nje porok že pred dvema letoma plačal na roke knjigovodji velikolaške posojilnice Benediku. Ista posojilnica je tožila Purkarta za 1000 K, katere je isti že pred več časom izročil blagajniku Benediku. Na ime Purkarta je bilo vpisano v posojilniške knjige 200 K, katerih Purkart ni prosil in tudi ne prejel. Posojilnica je tožila Franca Intiharja za 400 K, katere je isti že pred dvema letoma plačal seveda na roke Benediku. Ko je Benedik v škodo notarja ravno tako delal, se je notar vključil na njegovo posestvo, a zato se nihče ni zmednil, tudi sodnija, koliko je ta človek ponoveril na škodo strank. Dasi so bile defraudacije znane, vendar je napredno načelnistvo pustilo, da je Benedik še nadalje posloval v posojilnici.

Tako delajo torej v „naprednih“ zavodih. Zato naj „naprednjaki“ le pri miru pustje naše zavode, in najprvo pometajo pred lastnim pragom. Za Konciljo Benedik. Tudi napredek!

Dedščina pod desko. — V Godingu na Štajerskem je umrla premožna 72-letna starka, a njenih hranilnih knjižic niso našli nikjer. Konečno je nek dedič preiskal tla in je res našel pod desko tri hranilne knjižice, glaseče se na 48.000 kron.

Hrvaška šola na Reki. — Hrvati na Reki so že pred letom dni uložili obč. svetu reškemu ulogo za hrvaško šolo na Reki. Obč. svet ne da — nobenega odgovora. Imenom reških Hrvatov je sedaj Jurij baron Vranyczany Dobrinović naslovil na obč. svet ulogo, v kateri zahteva odgovora, sicer se obrne na ministerstvo. Reški obč. svet bo skoro gotovo zopet molčal.

Cigani so pokradli v Istri mnogo oslov. Vrednost ukradenih oslov znaša 325 kron.

Delavsko zavarovanje. — Prihodnji mejnarodni kongres, ki se bo pečal s tem vprašanjem, se vrši leta 1905 na Dunaju.

7 dni brez jedi, pijače in zraka. — Iz Berolina se poroča skoro neverjetna vest, da se tam kaže neki Amerikanec po imenu Papus, kateri zamore živeti 7 dni brez jedi, pijače in zraka. Papus se pusti omotati v platno, potem ga polože v rakvo iz stekla. Rakvo spusté potem pod vodo, kjer ostane 7 dni. V njej leži tedaj Papus brez jedi in pijače in kar je najčudnejše, niti zraka nima za dihati.

Velikanska iznajdba. — Artilerijski polkovnik Humbert v Parizu je iznašel napravo, ki se brez posebnih težkoč nadene puškam in topovom in ki odstrani dim, vsak pok in prepreči, da se niti ogenj iz strelne naprave ne pokaže.

Zaroka na ruskem dvoru. — „Pravitelstveni vjestnik“ naznanja zaroko velike knežinje Vladimirovne s princem Nikolajem Grškim.

Od zidarskega pomočnika do metropolita. — Srbski metropolit v Skoplju Firmiljan je potem, ko je bil v duhovnika posvečen, šel študirat v Prago filozofijo, ne da bi imel zadostno sredstev. Da se je preživel, je postal zidarski pomočnik. Ko je vsled napora obolel, zvedel je njegov gospodar, kdo je njegov pomočnik. Vzel ga je k sebi na dom ter mu dal podučevati otroke. Tako je mogel Firmiljan dokončati svoje študije.

Konji izginjajo. — Ko je prišla v rabo elektrika, se je prerokovalo, da mora konj kmalu izginiti, ker ga človek ne bo rabil. A konje imamo še zmirom. Vendar jih menda ni več toliko. V Parizu je bile leta 1901 konj še 96.698, letos jih je šest tisoč manj. V Londonu se je v istem času zmanjšalo število konj za 10 odstotkov, isto velja za Berolin, Dunaj in celo St. Petersburg. V Ameriki avtomobil tudi že spodrija konja, vendar ne tako naglo, ker biti morajo prej dobro tlakane ceste. Nekdo je prerokoval, da mora konj izginiti iz mest in z njim hišna muha, katero nam je on zanesel v naša stanovanja.

Svinja požrla otroka. — Strašen dogodek se poroča iz L'Argentier na Francoskem. Neka kmetica je pustila svojega 4 mesece starega otroka samega v sobi. Ko se je vrnila, ni bilo nikjer otroka. Preiskava je dognala, da ga je požrla svinja.

Preganjanje kristijanov v Kini. — Iz Pekina dohaja poročilo, da se v pokrajini Seewan vedno bolj širi vstaja bokserjev. V kraju Čengtso so vstasi porušili cerkev in umorili 10 kristijanov.

Brezpogojno prvo mesto, bodisi kot primesi zrnat kavi, bodisi kot nadomestilo zanje gre dandanes Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi. To pa zato, ker ima poleg drugih prednosti samo ona vonj in okus zrnate kave, o čemer priča mnogo izrecil prvih avtoritet. Slavni profesor pl. Pettenkofer se je izjavil: „Po svojem kavi podobnem okusu bistveno preseza vse druge kavine surgate“. Drugi pravijo: „Jako intenzivno ima vonj in okus žgane zrnate kave. Njen vonj je posebno krepak, podoben kavi in čist. V dokazni množini ima aromatske sestavine, kakoršne ima tudi zrnata kava. Mnogoteri poizkusi so soglasno izpričali, da jo je moči označiti kot izdelek, ki se zelo bliža zrnat kavi. Po vsebini aromatskih snovi je Kathreinerjeva sladna kava v užitni vrednosti zelo podobna pravi kavi“ itd., itd. Zato je umevno, da prihaja ta kava čimdalje bolj priljubljena in da jo že v obče rabijo in udomačujejo kot točno in zdravo rodbinsko kavo.

Narodno gospodarstvo.

Čistost kože pri kravah.

Čistost kože pri kravah upliva zelo na zdravje živali in na mleko. V slabih hlevih, osobito v takih, kjer je strop iz lesa in je ta že star, slab in črviv, pada iz njega mnogo prahu. Ta prah se zadržava večji del na dlaki in koži krav ter zamaši znojne luknjice, da ne morejo delovati. Zato je treba krave in sploh vse govedo vsaj jedenkrat na dan česati in snažiti; take krave so veliko bolj zdrave in dajejo tudi več mleka.

Kako se zatore muhe v hlevu?

Proti muham je dvojje vrst sredstev. Sredstva prve vrste imajo namen muhe pokončevati, druge vrste pa razmnožitev muh preprečevati. Muhe loviti in pokončevati ne izda veliko, ako ob enem ne skrbimo, da se ne razmnožujejo. Zадnje se pa doseže z veliko snago v hlevu, ki mora biti svetel in zračen. Pa tudi to ne bo veliko izdalo, če le jeden skrbni za dober in snažen hlev, če pa naši sosede ostanejo pri običajni nemarnosti. Prav dobro sredstvo muhe odganjati je neki voda,

kjer se je kuhalo orehovo ali še bolje lorbarjevo listje. S to vodo se ves les v hlevu večkrat pomaže in istotako vsa živina. To sredstvo je le toliko časa izdatno, dokler je kaj duha po orehovem ali lorbarjevem listju; zato je dobro mazanje večkrat ponoviti.

Kako je kokošim pregnati uši?

To, kar se pri perutnini običajno imenuje uši ali kurjenci, so pravzaprav ptičje pršice. Napadene kokoši je treba mazati, zlasti ob grebenu in po nogah, se delajo grinje, s trpentinovim oljem, s petroljem, z močno tobakovo vodo ali s čim drugim enakim. Istotako se mora skrbno osnažiti kurnjak, in sicer z vročim lugom; če pa kurnjak ni dosti vreden, je pa najbolje sežgati ga in narediti novega.

Kako ravnati s kobilo, ki nikakor noče radovaljno dobiti žrebeta?

Če kobila nikakor ne pusti žrebetu sesati, ni druge pomoči, kakor dati ji okoli spodnjih čeljusti zadaj za zobmi močno vrv, ki se skupaj zveže in potem s kakim vtaknjnim klincem zasuje (porajklja), da kobilo boli in ji odvzame vso moč. Ta klinec kdo med sesanjem drži in ga po potrebi manj alj bolj privija. Vrhutega je kobili eno sprednjo nogo držati vzdignjeno, da ne more brcati. Tako premagana kobila mora pustiti sesati in sčasom se morda privadi dojenju, ne da bi bilo treba takega sredstva.

Kaj kobili polagati da dobi več mleka.

Predvsem je kobilo treba krmiti s tečno hrano ter ji polagati krmila, ki pospešujejo tvorjenje mleka. Taka krmila so ječmenova moka, pomešana v pitno vodo, kuhano laneno seme, otrobi in korenje. Če pa vzlic temu kobila ne dobi mleka, krmi se žrebe posebej, in sicer z ječmenom kuhanim na vodi, ter mu dodajte nekoliko kravjega mleka. Ta zmes se poklada mlačna. Taka ječmenova juha ima glede okusa in učinka tako veliko sličnost s kobiljim mlekom, da jo žrebeta ne le rada jedo, ampak ob nji tako dobro uspevajo, kakor pri najboljših kobilah. Krmljenje z ječmenovo juho ima celo pri dobro molznih kobilah velike prednosti, ker ob nji žrebe lahko čaka na svojo mater, kadar je pri delu, in ker se pozneje laže in hitreje odstavi.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

Javna zahvala.

Podpisana žalujoča družina zahvaljuje se najtopleje iz celega srca vsem sočutnim Podgorcem, posebno „Marijinim hčerem“, kateri so v tako mnogobrojnem številu spremili našo nepozabljivo hčerko, sestro, oziroma nečakinjo

Rozalijo Klavčič

k zadnjemu pokoju. — Bog vsem stotero poplati!

Žalujoča obitelj:
Klavčič.

Podgora, 24. jun. 1902.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko . . . 48	Nizza . . . „ 80

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86:50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolj v sodu . .	34—	—
„ zaboju . .	11:60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10:60	12:20
„ drobne . . .	10—	11:20
Turšica nova . . .	12:80	14:40
„ za hrano . . .	12:40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33—	št. 1 K 32:40	št. 2 K 32—
„ 3 „ 31:40,	„ 4 „ 30:80,	„ 5 „ 30—
	št. 6 K 29—	

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere ob-
restuje po 4½ polumesečno;
nevzdržene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštних
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Sloveči profesorji
medicine in zdravniki
priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja

Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani,

dvornega zalagatelja Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki krepeča želodec,
vzbuja tek, pospešuje prebav-
ljanje in odprte telesa, posebno
zdravilna za one, ki trpe na za-
staranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar
PICCOLI v Ljubljani v skatlicah z 12 ste-
klenicami za K 252, z 24 steklenicami za
K 480, z 36 steklenicami za K 7—, z 70
steklenicami za 13—. Pošni paket pod 5 kg.
Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu,
Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče za vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krečmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve
na deželi. — Več se izve pri našem
upravnistvu.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič krojaški mojster in trgovec v Gorici Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki
stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za
vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Največja trgovina krojnega blaga „Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica šte. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voile de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačevine, volnenih odev, koftov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovrtniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Odlikovana

kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih
izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe,
oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-
ljava strelododov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-
reja vpeljava vode z cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje
za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti perono-
spori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdi
raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Izhaja vsak torek in soboto v
ednu ob 11. uri popoldne za mesto
er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako
padena dneva praznik izide dan prej ob
6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v
Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K.,
polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah
Schwarz v Solskih ulicah in Jel-
lersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se
nahajata v »Narodni tiskarni«,
ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo,
oglasne in naročnine pa na upravnništvo
»Gorice«. Oglasi se računijo po peti-
vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po
12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po
8 vin. Ako se večkrat tiskajo, raču-
nijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Skupno delo.

„Potrdite ga — boste videli, kako
lepo bomo skupno delali...“

Te laskave prosee besede je pov-
zdignil dr. Tuma v soboto v naši deželni
zbornici do Italijanov, da isti potrdijo
volitev dr. Treota deželnim poslancem.

V teh besedah je izrečeno vse, kar
treba, da ve naše ljudstvo, kako daleč
je že prišlo na Goriškem, da spozna to
ljudstvo, da oni, ki se je obrnil
od svojega naroda, se more
družiti z njegovimi nasprot-
niki.

In ta dogodek imamo zdaj pred
očmi v vsej svoji odurni podobi.

Na ta dogodek so ljudje, ki so se
odločili od skupnega narodnega dela,
hoteč nositi v deželi le krono in
žezlo, katero pa jim ne gre ne po
božjih ne po človeških pravilih, priprav-
ljali že od onega trenutka, ko so izrekli
usodni stavek: „Naj pa vse hudič
vzame, ako naša ne velja!“
Da bi korak, ki so ga pod tem geslom
nameravali storiti, ne prišel tako nepri-
čakovano ali da bi se v očeh našega
ljudstva goriški naprednjaki ne videli
morda kakor jedine narodne izdajice
v deželi, izmislili so si prekanjeno frazo
o „zvezi dr. Gregorčiča s Pajerjem in z
Lahi“ in vlačili po svojih glasilih to frazo
s toliko hudomušno vztrajnostjo, da bi
jim konečno moral kdo verjeti, da taka
zveza v resnici obstoji. Ko pa se jih je
prijelo za jezik in se jih je nazivalo grde
falote ako tega, kar govoré, ne doka-
žejo, obmolknili so in se poskrili za plot,
kakor cestni paglavci, češ, dokazovati ni

treba, kričali bomo pa še, da le dose-
žemo svoj namen.

Kdor je dvomil o pravem na-
menu tega kričanja, ima zdaj pred seboj
prepričanje in dokaz, da so ti ljudje to,
česar so zlobno sumničili druge,
nameravali storiti sami in so zdaj tudi
storili: vpregli so se pred očmi celega
naroda, v zakonodajnem zastopu
v kavdinski jarem in to na tako
slovesen način, kakor se delajo najvaž-
nejše prisege!

V očigled temubi menil človek, da
jim gre za življenje in smrt naroda,
kajti njih general je malone padel na
kolena v zbornici in s povzdignjenimi
rokami prosil Italijane, naj potrdé izvo-
litev dr. Treota, ker potem bodo videli,
kako lepo skupno bodo delali z njimi,
Italijani, pri tem pa puščali „klerikalce“
na levo. Njih general je rotit Italijane
naj potrdé to izvolitev samo da ne vstre-
žejo „klerikalcem“, ki bi sicer zagnali od
veselja „vik in krik“; rajše naj se gre
po anarhističnem načelu preko vseh
zakonov, samo da se ne stori usluge
„klerikalcem“, rajše vse nego to! In da
bi dosegli proti „klerikalcem“ zmago rajše
naj se dopolni to, na čemer pogine na-
rod slovenski! „Klerikalci“ bi bili po-
temtakem izdajice in pravi škodljivci na-
roda, katere treba uničiti, pa če gre pri
tem tudi — narod na kose! To hrepe-
nenje po uničenju „klerikalcev“ bi lahko
dalo misliti na Goriškem, da, ker ni dvoje
domišljavih, a za vodstvo povse nespo-
sobnih bitij doseglo svojega namena
glede njih absolutne vlade in osebnega
koristolovja, naj poginejo oni ki so te
„lepe načrte“ sebičnežev onemogočili.
Mogoče je pri vsej stvari tudi kaj tega

vmes. Ali mi smo prepričani, da ima vse
to počenje drugo ozadje in v tem
tiči nevarnost za naš narod.

Na Goriškem se hočejo izvrševati
stvari, katerim vzorec je vzet iz Kranj-
ske! Dogodki teh dni v kranjskem de-
želnem zboru očitno kažejo, da so taki
pojavi povsodi na dnevnem redu, kjer
se polagoma izvršuje proces nasilnega
poseganja v narodne pravice jednega
naroda od strani drugega. Tudi ondi se
je združila takozvana napredna stranka
z narodnim nasprotniki Nemci
proti katol. narodnim poslancem v močno
deželnozbornsko večino, da bi na ta način
onemogočili delo v pravo korist ljudstva.
Po tem kopitu se je zdelo potrebno tudi
goriškim naprednjakom metati se pod noge
Lahom, da bi združeni z njimi strli slo-
venske rodoljube in prave dobrotnike
našega ljudstva.

Kako sramotno delo je to in kaj
skriva v svojem jedru, je najboljši dokaz
prav to, da v sredi vse te akcije stoji jeden
— žid! torej v principu največji nasprot-
nik našega verskega in narodnega prava;
drugič pa, da gre tu le za uničenje slo-
venskih „klerikalcev“, ne pa tudi ita-
lijanskih, kajti Italijani so lepo združeni
v jedno skupino „liberalci“ in „klerikalci“
in ne potrebujejo slovenske podpore za
svoje namene. Le Slovenec se je moral
zateči v naročje nasprotnika, da izvrši
Judežvo delo in škoduje narodu. Tužna
nam majka! In Lahi se lahko smejejo v
pest. Saj jim je Slovenec dr. Tuma na
velerodoljuben način pokazal, da mu je
ljubši vsakdo in tudi najhujši sovražnik
našega naroda nego pa oni sorojak, ki
ne soglašajo z njim, pokazal jim je, da je
njemu prvo njegova trma, kateri, da

ž njo prodere, bi žrtvoval skupni interes
slovenskega naroda. In to njegovo strast
ako ne celo še kaj drugega, bodo — o
tem je dr. Tuma sam prepričan — Ita-
lijani izkoristili prav dosledno.

No, mi našemu ljudstvu svetujemo,
da pazno zasleduje zvezo naših napred-
njakov z Lahi ter da naj bode previdno
v sprejemanju „dobrot“, ki bi jih rodila
zanje ta zveza.

Dopisi.

Kojsko. — Dne 22. t. m. zbudil
me je okoli 4 in pol uri zjutraj zvonček
iz spanja. Vstanem, odprem okno, ter
zagledam moža, ki me je prišel klicat,
da naj grem previdit ženo. Zagledal sem
pa tudi pod oknom na kolobešeno staro
ratrgano posteljno odejo prislonojeno k
zidu. Kaj neki pomeni ta „zastava“? si
mislim. Po nedolgem tuhtanju mi je bilo
vse jasno. To je odgovor na dopis iz
Brd v „Gorici“ št. 48.

Že ko sem prečital ta dopis, sem
vedel, da se bo sodilo, da sem ga jaz
pisal in pričakoval sem noč za nočjo
pod oknom odgovor nanj. Navada je tu-
kaj, da mi hodijo „naprednjaki“ po noči
pod okno praviti, kar mi želijo povedati.
Kar sem trdno pričakoval, se je tudi
zgodilo. Omeniti moram pa, da sem bil
na mnogo hujše pripravljen.

Slavno uredništvo prosim, naj bla-
govoli potrditi, da je moja roka pri ome-
njenem dopisu popolnoma nedolžna, ker
nočem, da bi se zasluge drugih pripiso-
vale meni*).

*) Podpisano uredništvo potrjuje, da ni
preč. g. župnik z omenjenim dopisom v nikaki
zvezi. — Uredn.

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Velika radost, ki žari v mojem srcu
z močjo tisuč električnih žarnic in ki
preveva mojo dušo močnejše od kraške
burje, premaguje vse one neprijetne čute,
ki jih je zmožna bila vzbujati neolika-
nost kozavega Ahasverja, tako da mu iz
srca odpuščam vse netaktnosti, kakoršnih
bi ne smel biti zmožen moderni časnikar,
pa četudi služi možu, ki ima toliko „pik“ na
Vas g. urednik in vse ostale „kavce“, da
bi mu pokrile liki bradavice ne le lice
marveč celi život. Vsled te radosti sem
zajedenkrat tudi opustil načrt, da napro-
sim iznajditelja letalnega stroja, naj mi do-
voli, da privežem za dolge „svinjske je-
zike“ ne le Ahasverja, marveč tudi vse
njegove tovariše tu in — tam in jih pri-
čvrstim na zrakoplov, jadram z njimi
nad jadransko morje, ondaj jih spustim
v veliko lužo, da svojo nedosegljivo
popolnost v vseh rečeh, skop-
ljejo v slanah vodah Adrije, ali pa da
bodo plenom — za morske psé....

Toda čakajte, — na radost bi
bil pa kmalu pozabil!

Velika radost torej žari v mojem
srcu in preveva mojo dušo, da so naši
vrli učitelji konečno dosegli to kar so
želeli, namreč da se je kdo „odločno
potegnili“ za zboljšanje njihovega
gmočnega položaja. Jaz sicer ne verujem,
da se važno učiteljsko vprašanje samo
tako „potegne“, da vkljub „potegovanjem“
od tako merodajne strani kakor so dr. Gra-
ziadio Luzzatto, dr. Marani in dr. Tuma,
postane še daljše, kakor je žalibog že
danes, — gotovo pa je, da je bil od slo-
venskih poslancev jedini, da Tuma bi

se je spomnil svojih kolegov. To je tudi
popolnoma naravno; ali čudno se je pa
nekaterim vendarle zdelo, da je notri v
zbornici zadnjič tako hitro vstal, ko dr.
Marani še ni dobro izgovoril in šel brž
podpirat Luzzattov predlog, da se izvoli
odsek 7 članov, ki naj se „temeljito bavi“
z učiteljskim vprašanjem in potem stavi
predloge. Nekateri so menili, da je Luz-
zattov predlog tako slab, da ga treba
hitro od vseh strani podpreti, drugi so
bili pa zopet mnenja, da se je dr. Tuma
bal, da bi kak „kavec“ prej ne vstal in
mu ne snedel slave, ki si jo je s svojim
podpiranjem stekel pri učiteljih. No, za-
deli niso ni jedni ni drugi, marveč res-
nica je bila, da sem jaz, ki sem se
nahajal s svojo nevidno navzočnostjo v
zbornici, dr. Tuma v ... vščipnil, a mu
h kratu zašepetal: Zdaj ali pa nikoli!
Sploh se v tej seji nisem ganil od nje-
gove strani. Ko je omenil dr. Tuma de-
narne strani tega perečega vprašanja
in dejal, da je to „ona stran na katero
se je trkalo, ali se ni hotela odpreti“ se
je razvil mej njim in menoj mej njego-
vim govorom zanimiv medgovor, ki se
je glasil nekako tako-le:

Homunculus: Ti preteti, ali
ni to hinavščina? Kako moreš trditi, da
se ta „stran“ ni hotela odpreti?

Dr. Tuma: No, ali se je morebiti
odprla?

Homunculus: Kaj pa užitnina?

Dr. Tuma: Užitnina bi ne bila
moja zasluga, zato pa je nismo hoteli.

Homunculus: Resnica pa je le, da
bi bila dajala toliko na leto, da bi bili
učitelji lahko vsak dan meso jedli, a po
vrhu še pili vrček piva.

Dr. Tuma: Česar ne storim, jaz to

ne sme ekzistirati; zato je šla užitnina
rakom žvižgat in ker sem hotel učiteljsko
vprašanje rezervirati popolnoma za se.

Homunculus: Zakaj pa? Ali nima
nikdo drugi pravice delati za njih blagor?

Dr. Tuma: To je moja stvar. Uči-
teljstva potrebujemo še za vse druge
svrhe. ... Učiteljstvu gre v občini prvo
mesto.

Homunculus: Aha! Ti misliš seveda
naprednjake. Zdaj pa le ven z barvo!

Nato je dr. Tuma v „nekakem su-
perlativu“ rekel, da denar se dobi,
kjer se ga hoče*). Dobimo ga, da
plačamo učitelje.

Ker je te besede govoril nekam
skrivnostno, sem ga dregnil v rebra pa
dejal: Aha, vi pač mislite na onega mo-
žica, ki cekine s...e in kateri vam omo-
goči zdaj vse napredne načrte?

Dr. Tuma: In če bi bilo tako???

Torej sem uganil!

Učitelji se smejo zdaj radovati. Isti
dr. Tuma, ki je svoj čas dejal, da ni
treba da učitelj vsak dan meso je, bode
zdaj pékel „prato“ svojim varovancem.
Z belim predpasnikom in zavihanimi ro-
kavi bo stal pred učiteljskim ognjiščem
in smodil dišečega jančka, pri tem pa si
privoščil tudi sam kak kosček, kar mu
seveda ne bode škodovalo, ker zdaj je
še dokaj slók. ...

Samo nekaj mi ni bilo pri celi tej
stvari popolnoma jasno, zato sem prašal
dr. Tuma pojasnila:

Za katero „svojo frakcijo v laškem
klubu“ pa je govoril dr. Luzzatto, ko je
vendar dr. Marani nekako zastopal laški

*) „Soča“ je krivo poročala ko je pisala,
da je dr. Tuma rekel: ako se hoče. Vsakemu
svoje! Mož je torej še bolj kunšten, kakor ga

del učiteljstva? Ali imamo tudi židovske
učitelje?

Dr. Tuma. Stvar ni taka, kakor se
vidi. Treba znati, da imamo v deželi
učitelje na slovenski strani, ki ne
pripadajo naši stranki in ti bi bili
brez zagovornika ako...

Homunculus. Zdaj razumem: To so
torej — „Slomškarji“...

Dr. Tuma. Tako je. Tudi te mo-
ramo pridobiti, da bodo pripadali k
„poštenemu delu učiteljstva“, kateremu
gre pošteno pla-
čilo“ in kateri del ne more reči o sebi:

Mein idealer,
Lebenszweck
Ist Schinken, Wurst und
Schweinespek.

Homunculus: In kvartinčki! Dobro!
In na koncu vseh koncev še nekaj: Zakaj se
niste Vi, g. doktor, udeležili te dni odsekov
seje, ko ste podpirali Luzzattov predlog
za ustanovitev odseka, ki se ima baviti
s tem vprašanjem? Ali si naj ne mislijo
celo liktorji Vaše propagande po deželi,
da ste se hoteli le v zbornici notri „po-
staviti“ kot „jedini slovenski zagovornik
učiteljskih koristi“, da ste le tako en
frase, skozi okno, vršili svojo
vzvišeno nalogo?

Dr. Tuma: Smešno in neumno! Kaj
je treba beliti si glavo v odseku? Ali nima-
mo možica, čegar zlata produktiv-
nost zadošča za vse odsekovse seje?
Capito?

Homunculus: Imate prav:

Cekinov zlati slóvi
Za Vas naj govóré!
Vseh sej je to pač vredno
Kar možic „stori“ — sedé.

Dr. Tuma: Torej capito?

Homunculus: Capito

Osebi pa, ki je to junaško in „naprednjaško“ delo izvršila, priporočim, da naj si dan 22. junija 1902 vtisne dobro v spomin; mogoče, da predstavlja ta raztrgana plahla njeno bodočo sliko.

A. M. po domače „Riko“, ki je v dopisu iz Brd napadanega v „Soči“ zagovarjal, prosim, naj mi na sledeče vprašanje odgovori:

Koliko mož je v naši fari treznejših, miroljubnejših in poštenejših kakor Anton Modre iz Figovice?

Toliko v moji in A. Modreovo obrambo.

Fr. Marinič, župnik.

Politični pregled.

Nov češki klub.

Mladočeška parlamentarna komisija je sklenila, kakor se poroča iz Prage, predlagati ustanovitev državnopravnega kluba vseh čeških poslancev.

Odpoved trgovinskih pogodb.

Dunajski listi so javili vest, da se je odločila avstrijska vlada dejanski izrabiti pravico, ki jo ima v zadevi mejnarodnih pogodb, ter z 31. decembrom letošnjega leta odpovedati trgovinske pogodbe. Do tega sklepa je prišlo v predzadnjem ministerskem svetu, ki se je vršil pred kakimi desetimi dnevi. Ogrska vlada je bila obveščena o tem sklepu bržkone šele minulo sredo, ker sicer bi si ne mogli tolmačiti izjave ministerskega predsednika v torkovi seji, da se bodo pogodbe, izvezmi italijansko vinsko klavzulo, obnovile brez odpovedi. Szell torej tedaj vsaj uradno ni bil poučen o sklepu avstrijske vlade. Kaj sedaj ukrenejo naši onostranski zavezniki, kajpada še ni znano, ker iz Budimpešte še ni došel noben odgovor in se tudi vladno časopisje še ne peča s tem vprašanjem, trdi se pa nasprotno, da bo ta sklep avstrijske vlade, o katerem je Koerber že tudi obvestil vladarja, izdatno pospešil negotovost pogajanja mej našo in ogrsko vlado, ker mora biti v slučaju, da pritrdijo sklepu tudi Ogri, rešena cela zadeva do konca tekočega leta.

Glede odpovedi same velja za vladi naše monarhije mej drugim sledeča določba: Vsaka izmed obeh vlad mora sklep glede odpovedi trgovinskih pogodb vsaj šest mesecev pred potekom pogodbene dobe naznaniti drugi vladi. Če se pa v tej dobi ne doseže sporazumljenje mej obema vladama, mora zunanji minister odpovedati pogodbo, če tudi to zahteva samo en del. — Ker je torej naša vlada sklenila odpoved in Mažare obvestila o njem pred koncem junija, se morajo odpovedati vse one pogodbe, ki jih želi imeti odpovedane naša vlada, če temu pritrdijo Mažari ali ne.

Kajpada bi bili imeli poslednji večjo korist, če bi avstrijska vlada ne bila storila tega sklepa. Pogodba z Nemčijo bi bila molče podaljšana do 1904 in Ogri bi bili lahko zavlekli razpravo o car. tarifu. Koerber je torej temeljito prekrizal račun Szellu, ki pride na Dunaj še ta teden, bržkone v soboto, in najde ondi popolno premenjen položaj.

Iz države nebeškega solnca.

(Dalje.)

Kazni zapora ali ječe kakor pri nas, na Kitajskem ne poznajo. Ondi ljubijo „sumarično postopanje“ in kratek proces: kogar ne pošljejo na oni svet, tega pošljejo domu, a prej mu jih namažejo primerno število z bambusom. Grde, ognjusne zločine, n. pr. sodomijo ali tudi javno obrekovanje bližnjega, kaznujejo Kitajci s tem, da obsojenega zapro nazega v kletko, da visi in se ne dotika tal. Tako ga izpostavijo na cesti javnemu zasramovanju in vsem vremenskim neizgodam ter ga puste, da pogine. Nekaterim denejo okoli vrata orjaškemu krožniku podoben lesen ovratnik, s katerim obsojenec ne more spati drugače, nego sključen v čepečem položaju. V mestih se vidi po ulicah več takih žalostnih prikazni, ki prosijo sočutja mimo gredoče.

Ob času vojne se morajo generali, ki izgube bitko ali ki se sploh obnašajo nejunaški, pred vso armado in ljudstvom sleči do nazega in potem si sami razparati trebuh z oštrim nožem, da jim pade ven črva. — Za take razmere bi se naš cenjeni čitatelj pač ne mogel navduševati; — ali Kitajec, ki je že ti-

Nemiri v deželnem zboru dalmatinskem.

„Obzorn“ se poroča iz Zadra, da je bila prva seja letošnjega zasedanja tega deželnega zbora zelo burna in da sploh obeta biti to zasedanje jako zanimivo. Mej pozdravnim govorom novega namestnika barona Handla je bilo čuti mnogo opazk. Ko je namestnik razvijal svoj program ter povdarjal zlasti gospodarsko točko istega, rekši, da od njega ni treba pričakovati političnega programa, on hoče čuvati le kmetijstvo in trgovinstvo, v političnem pa gledati na to, da se uvede red v pravi meri itd., — pretrgovali so ga Biankini in drugi z vzkliki, kakor: „Nemščino nam hočete zanesti v upravo!“ „Zakaj se izogibljete politiki?“ „Čemu ste prišli v Dalmacijo?“ „To imamo od Avstrije v 100 letih!“ „Siti smo te uprave!“ „Mi hočemo združenje s Hrvatsko!“ — Ko pa je namestnik začel govoriti italijanski, nastal je v zbornici vihar. Biankini je protestiral v imenu hrvatskega naroda proti temu in pozval somišljenike, da zapuste dvorano. Pravaši so demonstrativno zapustili zbornico. Radič pa je med italijanskim govorom v jednem klical: „Živela Hrvatska! Živela!“

Tirolski deželni zbor.

Tirolski deželni zbor bode najbrže deloval, ker se je sprejel nujni predlog poslanca dr. Brugnara, da se izvoli odsek 13 članov, ki naj prouči ter v osmih dneh poroča deželnemu zboru o spor-nem vprašanju avtonomije v Trentinu. Nemci so namreč rekli, da ninaajo nič proti takemu predlogu, samo da stoji na takem stališču, da se jedinstvo Tirolske ne ruši ter da bodo varovani nemški interesi v Trentinu. — Dr. Brugnara je odgovoril, da stoji tudi on in njegova stranka na principu skupnosti Tirolske. Italijani da zahtevajo poseben oddelek deželnega žolskega sveta, poseben oddelek deželnega odbora, katera oba oddelka naj imata sedež v Tridentu in zahtevajo ob enem, da se glede deželnozbornskih volitev razdeli veleposestvo in sicer po narodnosti v dve kuriji.

Tajna nemška agentura v Rusiji.

„Dzienniku Poznanskemu“ poročajo iz Petrograda, da se ondi snuje nemška agentura, katere namen je razširjevanje člankov po ruskih listih proti Poljakom. Glavna oseba v tej organizaciji je neki Nemec Stadler, človek mračne preteklosti, ki je bil v službi politične policije na Pruskem, potem pa civilni policist v Berlinu. Ta Stadler živi v Rusiji pod krivim imenom. Tudi prej je že „deloval“ v Rusiji in sicer pod raznimi krivimi imeni Stein, Müller in drugimi. — Rusko redarstvo je opozorjeno na to novo nemško protirusko počenje.

Slavnosti kronanja v Londonu odpovedane.

Slavnosti kronanja angleškega kralja Edvarda VII., ki bi se imele pričeti v ponedeljek, so najedenkrat odpovedane, ker se je bolezen kraljeva nenadoma shujšala. Na kralju so morali namreč izvršiti jako nevarno operacijo, katero je zahtevala napredujoča bolezen, o kateri se z gotovostjo trdi, da je rak. Ako bi se kralj tej operaciji ne bil podvrgel, bi bil po izreku zdravnikov že mrtev. Operacija je bila po izreku dr. Listra najnevarniša vseh operacij, katere sploh ne prestane

sučletja navajen na brezpogojno pokorščino in katerega na vsaki korak prežita bambus in smrt in zvijača izkoriščujočih uradnikov, je s tako usodo popolnoma zadovoljen in živi v sladkem prepričanju, da je ni boljše urejene države na svetu nego je to „nebeško kraljestvo“. Najvišje, po čemer hrepeni skoro vsak Kitajec — ženske seveda ne pridejo v poštev — je, da postane Mandarin, da more tudi vladati in oderati svojega bližnjega pri živem telesu. Ker je ves uk posvečen le temu smotru, zaradi tega študirajo Kitajci vsi brez izjeme. —

Javnih šol in šolskih poslopij pa na Kitajskem vkljub temu ni. Urejeno pa je šolstvo tako-le: Več družin skupno si najamejo jednega učitelja, ali kar je še navadnejše, jeden učitelj si poišče več učencev, pa jih v nalašč za to najetem prostoru, sobi ali dvorani posadi na tla. Dečki si morajo najprej zapomniti in se navaditi izgovarjati vse pismene znake, katerih imajo Kitajci 4000. Tako šolanje provzroča strahoviti vrišč in hrušč, ker mora vsaki paglavec svojo „nalogo“ glasno čitati. Vsled tega pa se tudi naučijo že v — petih letih brati. Ko se je to zgodilo, učijo se ti „študentje“ večji del ostalega življenja na pamet — kitajske klasike, nasebno dela ustanovitelia kitajskega ka-

nikdo, vendar jo je kralj Edvard prestal. A bolezen je tako nevarna, da zdravniki nimajo nobenega upanja, da kralj ozdravi.

Vsled tega so se odpovedale slavnosti kronanja na nedoločeni čas in vse priprave v Londonu in po deželi, kistanje milijone, so izgubile veljavo. Domov vrnili so se tudi zastopniki vladarjev mej njimi tudi nadvojvoda Franc Ferdinand, avstrijski prestolonaslednik, ki se je podal pretekli teden v London, da zastopa pri slavnostih cesarja Franca Jožefa. Poročila govore, da je bil kralj že dolgo v precej nevarnem stanju, a da se je njegovo bolezen prikrivalo do zadnjega in so se priprave brez ozira na to vršile. To prikrivanje pa da je imelo vmazano ozadje spekulativnosti raznih tvrdk, ki so hotele izkoristiti priliko in drago prodajati razno blago za svečanosti. Dne 13. t. m. pa je bolezen s tako silo udarila na dan, da tudi vse prikrivanje ni več pomagalo. Kralju so morali operirati slepo črevo. Operacija se je izvršila v pričo petih zdravnikov; mej operacijo so kralja narkotizirali.

Najnovejša poročila govore, da je kralju precej odleglo ter da zdravljenje hitro napreduje. Sklenilo se je kronanje odložiti do jeseni 5. oktobra.

Razun bolezniraka ima kralj Edvard VII. tudi odebelenje srca.

Te žalostne spremembe na kraljevem prestolu je vse prebivalstvo angleško zelo pretreslo, katero še niti ni poznalo žalosti, ki jo je provzročila nesrečna vojna v južni Afriki. Po vsej državi se vrše molitve za kraljevo zdravje, ali danes ali jutri že utegne prinesiti brzojav novico, da je kralj mrtev.

Domače in razne novice.

Vabilo na naročbo. — Z današnjo številko završili smo prvo poluleto t. l. Ob tej priliki zahvalujemo se dosedajnim p. n. naročnikom, ter vabimo, da se v nastopnem poluletu še drugi gg. somišljeniki z naročbo tem pridružijo. »Gorica« stane za pol leta 4 krone, za četrtletje 2 kroni, in se naroči lahko z vsakim dnevom. Gg. naročnike, kateri so zaostali z naročnino za tekoče leto, — in tudi še za prejšnje leto — pa uljudno prosimo, da jo izvolé kmalu doposlato.

Smrtna kosa. — V Trstu je umrla te dni gospa Franja Macak, rojena Noll, soproga upokojenega c. kr. zemljemerskega evidenčnega višjega nadzornika.

Upravitelj župnije Zgonik je imenovan č. g. Angelj Čargo, kurat v Nabrežini.

Župnija Zgonik je razpisana do 20. julija. Patron je princ Hohenlohe.

Podružnica „Slomškove zveze“ za goriški in gradiščanski okraj bode zborovala dne 3. julija t. l. ob 10. uri predpoldne v „Šolskem domu“ s sledečim dnevnim redom: 1. Nadaljevanje razprave; 2. Oviré šol. napredku in kako odstraniti

tekizma — velika Konfucija, ki je umrl 478 pred Kristusom.

Praznikov Kitajci ne poznajo razun nekaterih dnevov okoli novega leta. Niti nedelje nimajo. Matematika, naravoslovje, zemljepisje so jim neznani učni predmeti. Posledica tega je brezdolja nevednost Kitajcev v vseh rečeh, ki presegajo njihovo obzorje.

Morali bi dolgo iskati, da bi našli Kitajca, ki bi poznal vseh pet delov sveta po imenu! Večina Kitajcev je mnenja, da razun Kitajske sploh ni ničesar, kar bi bilo vredno poznati — zaradi tega se mnogi kitajski ustaši niso mogli načuditi prikaznim evropskih vojakov ki so streljali nanje, od kod da je to čudno ljudstvo z lepimi uniformami in obrazi. —

Kitajec, ki si hoče pridobiti pravico do kake javne službe, se mora podvreči zaporedoma najtežjim državnim preskušnjam katerih je štiri stopnje in h katerim se jih oglasi več tisoč in ker je na razpolago le malo diplomov, — pade pri teh preskušnjah tudi ogromna večina kompetentov. Kogar ne utruji to neprestano „padanje“ in se neumorno stavi na razpolago izpraševalni komisiji, oni doseže čast — ali bolje rečeno, sramoto doktorstva lahko v svojem — osem deset letu. Na Kitajskem je potem-

iste? 2. Sprememba §. 3. dež. postave z dne 15. okt. 1896. 3. Predlogi in nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi o d b o r.

Dnevni red seje deželnega zbora goriškega dne 28. junija 1902 ob 5. uri popoldne: 1. Poročilo volilnega odseka o izvolitvi dr. Treota deželnim poslan-cem (por. Štrekelj); 2. Računski sklep zemlj. odvez. zaloga za l. 1900 (por. Jakončič); 3. Računski sklep zemlj. odvez. zaloga za l. 1901 (por. Jakončič); 4. Računski sklep za ranjene in bolne vojake za l. 1901 (por. Jakončič); 5. Podpora občini Sedlo za obrambena dela ob potoku Bela (por. Klančič); 6. Načrt zakona zadevajoč uvistitev ceste, ki se ima graditi v lijaški dolini od okrajne ceste St. Peter-Dornberg do erarijalne blizu Ozeljana (por. Grča); 7. Prošnje odseka za zgradbo ceste Šempas-Prvačina, za uvrstitev te ceste med okrajne (por. Grča); 8. Proračun zaloga za ranjene vojake za l. 1902 (por. Jakončič); 9. Načrt zakona zadevajoč zgraditev in vzdrževanje cest vodečih na kolodvore (por. Holzer); 10. Računski sklep zaloga za gluhoneme za l. 1901 (por. dr. Verzeznassi); 11. proračun zaloga za gluhoneme za l. 1902 (por. dr. Verzeznassi); 12. Zadeva o zgradbi deželne norišnice (por. dr. Verzeznassi); 13. Sprememba o določilu in povišanju kredita označenega v VIII. poglavju točka 7 proračuna dež. zaloga za l. 1902 (štipendij obiskovalcem obrtnijskih zavodov) (por. dr. Marani); 14. Prošnja deželnega arhivarja Aleksandra Chiades (por. Valentinis); 15. Prošnja računarskega vežbenika Pompeja Gortani (por. Valentinis).

Učiteljstvo in nemščina. — Kar verjeti nismo mogli, da so učitelji po nekem svojem društvu vložili pri deželnem zboru goriškem neko prošnjo za zboljšanje svojega gmotnega stanja in sicer v nemškem jeziku, ki niti ni deželni jezik pri nas na Goriškem. Na tej prošnji podpisana sta namreč dva glavna stebra bivše „narodno-napredne“ stranke, učitelja Bajt in Križman.

Kako je vendar to mogoče, smo si mislili, da bi pristaši narodno-napredne stranke, — stranke, ki je hotela pri nas veljati nekako za radikalno narodno, začeli se sramovati slovenskega jezika?

Pa glej! To uganjko rešil nam je dr. Tuma v prvi seji sedanjega zasedanja deželnega zbora. On nam je namreč razkril, da narodno-napredne stranke ni več na Goriškem in da je njegova stranka samo še napredna, a narodnost da je vrgla pod — klop.

Da bi „Slomškarji“ kaj takega storili, — ali bi metala „Soča“ okolo sebe z brezdolovinstvom, z izdajstvom in kaj vemo s čem drugim, tako pa „kara“ prav po očetovsko ljubljenske, tako nekako, kakor bi se jim bala zameriti!

Goriške mestne dopolnilne volitve. — Nevolja goriškega prebivalstva do dosedanjih gospodarjev in upraviteljev mestnega premoženja postaja od dne do dne večja in ne brez uzroka kajti goriška mestna uprava je res jako žalostna. Gospodje v mestni hiši se premalo brigajo za mestno gospodarstvo, pač pa preveč za politiko in politične demonstracije in večina goriškega prebivalstva ni zado-

takem še mnogo starejših študentov nego pri nas — in s tem dejstvom se lahko tolaži marsikateri „večni študent“ na naših visokih šolah... seveda slaba tolažba. Druga državna skušnja traja na Kitajskem 9 dni. Izpraševance zapro mej tem časom vsakega posebej v majhne utice iz bambusa ali bolje „tičje kletke“ in jih izpostavijo vsem vremenskim neizgodam, dežju, viharju in vročini, tako, da mnogi obolijo in se prisiljeni umaknejo, — nekateri celo umrjejo. Kdor pri izpraševanju goljufa, temu brez družega odsečejo glavo, bodisi učenec ali učitelj. Kdor je skušnjo prestal, postane lahko uradnik, ako se kako mesto izprazni in če do tedaj ne umrje lakote... prav kakor pri nas! —

Kogar doleti izvenredna sreča, da doseže mesto Mandarina, je še le pravi tepec; kajti od vseh nalog in dolžnosti, ki ga čakajo v tej prevažni službi, — ne ve pri svojem nastopu prav ničesar... seveda stari kitajski klasiki in veliki Konfucius niso merodajni za praktično izvrševanje službe Mandarina.

Ali komur je kitajski cesar podelil visoko čast državne službe, on mora imeti tudi razum za izvrševanje iste, drugače....

(Dalje pride.)

*) O ubogi „Sočini“ sotrudniki, ako bi želi-

voljna z njih počenjanjem in zato je začela stranka, ki sedaj gospodari v mestni hiši, izgubljati tla, kar so pokazale zadnje dopolnilne mestne volitve dovolj jasno.

Sestavil se je namreč pri teh volitvah neki volilni odbor, ki se je imenoval „il comitato popolare“. Ta je postavil v tretjem volilnem razredu tri svoje posebne kandidate in sicer Batistiga, Culota in Codermaza, dočim je postavil „il comitato liberale-nazionale“ kot svoje kandidate Marzinija, Brumattija in Bombiga.

A pri volitvi izvoljena sta bila dva kandidata ljudske stranke in jeden liberalno-narodne stranke in še ta-le s par glasovi večine. Včeraj pa se je vršila volitev v II. volilnem razredu in tudi tu sta zmagala dva kandidata ljudske stranke, namreč ces. svetnik in upok. profesor Motz in trgovec Alpi, dočim sta prepala kandidata liberalno-narodne ital. stranke Kürner in Savorgnani.

Ces. kr. kmetijska družba v Gorici je imela v četrtek svoj občni zbor, na katerem so se potrdili računi za leto 1901 ter se odobril račun za leto 1902. Ob enem je bil izvoljen za podpredsednika conte Jakob Panigai. Za društvenega tajnika in sicer za dobo 5 let je bil imenovan Karol Hugues, mož, ki ne pozna niti besede slovenskega, z letno plačo 4000 kron.

Izpred porotnega sodišča. — V torek se je vršila razprava proti Alojziju Vovku od Lisjakov, občina Šmarje na Vipavskem. Obtožen je bil umora in težke telesne poškodbe. Z nožem je zabodel Jožeta Makovca pri Vrtočah in nevarno ranil Fr. Makovca istotam. Prvi je kmalu za tem umrl. Obsojen je bil na 4 leta oistre ječe. Zagovarjal ga je dr. Tuma. Predsedoval je razpravi sodni svetnik Zörner, prisednika sta bila svetnik Rutar in tajnik Musina.

V sredo je sedel na zatožni klopi oženjeni Andrej Karol Mlekuž, učitelj v Višnjem v Brdih. Tožen je bil radi zločinov po § 127 in 128 kaz. z. Razprava se je vršila pri zaprtih durih. Porotniki so ga oprostili.

V četrtek je stal pred porotniki Valentin Mišigoj po domače Muhaj z Dobrovega, star 20 let. Obtožen je, da je 6. jan. t. l. zvečer na cesti pri Dobrovem napadel Antona Mužiča, mu s silo vzel 4 krone in mu ob enem grozil s smrtjo ter ga tudi vdaril. Dne 6. januarja t. l. podal se je namreč oškodovanec Mužič iz Šmartna z Jan. Lipizerjem na Dobrovo, kjer je imel nekaj opravil. Tam sta se mudila Lipizer in Mužič v gostilni Janeza Sfiligoja.

Ko je prišel Mužič iz krčme na prosto, približa se mu Mišigoj, ga podere na tla poklekne mu na prsa, ga zgrabi za vrat in zakriči nad njim: „Zdaj si v mojih pesteh in mi ne vtečeš, dati mi moraš denar, drugače te zadavim, saj sem videl da imaš denar!“ Mužič je branil svoj denar, a Mišigoj mu ga je vzel siloma. Mužič ga je prosil naj mu da vsaj polovico nazaj a mesto tega mu je dal Mišigoj jedno s pestjo.

Za to je stal v četrtek Mišigoj pred porotniki, obtožen v smislu § 190 kaz. zatožen zaradi roparskega napada, dejanja ki je kaznjivo po § 194 kaz. zak.

Obsojen je bil na tri leta težke ječe z večkratnim postom. Zagovarjal ga je dr. Tuma, katerega je moral predsednik večkrat opominjati, da naj govori k stvari.

Včeraj se je vršila obravnava proti 45 let stari neomoženi Terezi Rusič z Ušnika pri Volčah, toženi radi detomora.

Obsojena je bila na 15 mesečno ječo s posti.

Danes se vrši pa obravnava proti odgovornem uredniku našega lista, katerega toži tiskar Gabršček radi žaljenja časti po tisku. Obravnavi predseduje deželni sodni svetnik S. marda. Našega urednika zagovarja dr. Raimondo Luzatto, katerega nam je odvetniška zbornica določila za zagovornika, ker ni hotel noben drugi odvetnik prostovoljno prevzeti zagovorništva. Tiskarja Gabrščka pa zastopa dr. Stančič.

Poslali so ga jesti polento. — 29 letni Peter Zanette iz Trevisa v Italiji stal je že dvakrat pred sodnikom, ker je v Gradežu prepeval Garibaldijevo himno ter vpil „Viva l'Italia!“ Stori je najbrže to zaradi tega, ker je bil sit — avstrijskega kruha. Ker ga je pa obakrat c. kr. avstrijski sodnik oprostil, ga je pa te dni policija v smislu patente od leta 1854 obsodila na 7 dni zapore ter na odgon t. j., da bode po prestani kazni, ker je sit avstrijskega kruha, moral iti jesti — laško polento.

C. kr. okrajno sodišče v Tolminu išče sposobnega sodnega pisarja, kateri lahko nastopi službo s 1. julijem t. l. Dotičnik mora biti več slovenskemu, nemškemu in italijanskemu jeziku.

je uložiti na načelstvo c. kr. okrajnega sodišča v Tolminu.

Zaradi prodaje loterijskih listkov. — Po Gorici je hodil od hiše do hiše ter prodajal loterijske listke neki 22-letni Josip Kaseskak doma iz Eperies na Ogerskem. Ti listki pa so bili od bančne firme Maks Fischer iz Monakovega na Bavarskem. Mladeneč je z listki delal dobre kupčije, a policija je to zavohala ga aretirala in mu zaplenila vse listke. Stanoval je v Trstu.

Tomaževa žlindra. — Do 14. julija t. l. se naroči lahko vsakdo pri c. kr. kmet. dr. Tomaževu žlindro vagon t. j. 100 kvint. po 700 kron, a jeden kvintal po K 7.80. Plača se na račun K 2.— za kvintal.

Štrajk tramvajskih uslužbencev v Trstu. — V četrtek tramvaj po Trstu vsled štrajka ni vozil. Tramvajsko društvo tržaško dela s svojim podjetjem v Trstu jako lepe dobičke, dočim svojih uslužbencev ne plačuje dokaj dobro. Zato so začeli isti štrajkati in stavili so društvu opravičene zahteve za zboljšanje njih plač. Večina mestnega prebivalstva je na strani štrajkujočih tramvajskih uslužbencev. Zato je verjetno, da se bode moralo tramvajsko društvo udati opravičenim zahtevam istih. Ker se je pa bati, da bi tramvajsko društvo sicer ustreglo zahtevi uslužbencev, a ne iz svojih lepih dobičkov, marveč s tem, da podraži vozne cene, torej na škodo vozečega se prebivalstva bi taka možnost lahko vzbudila med občinstvom nevoljo in nekačeri listi so mnenja, da naj v tem slučaju pa občinstvo skrbi za to, da tramvajška družba uredi stvar, kakor zahteva obča korist, ne pa kakor bi bilo prav le za žepe milijonarjev.

Isterski deželni zbor. — Italijanski poslanci, ki se nahajajo v večini v isterskem dež. zboru, ki pa zastopajo samo jedno tretjino vsega prebivalstva Istre, pripravljajo se zopet na neko ostudno komedijo, ki bode v pravi luči osvetila njih nasilstvo ter zlorabo njih numerične premoči nad slovanskimi deželnimi poslanci. Akoravno sta bila poslanc prof. Spinčič in prof. Mandič v Voloskem polit. okraju jednoglasno izvoljena, bodo ti italijanski poštenjaki njih izvolitvi uničili. Istotako nameravajo uničiti tudi izvolitev poslanca in namestnika dež. glavarja dr. Štangerja, ki je bil izvoljen z ogromno večino glasov v liburniški mestni skupini.

Kranjski deželni zbor. — Že v zadnji številki smo poročali, da je začela katol.-narodna stranka v istem obstruirati, ker so jo hoteli z Nemci združeni slovenski naprednjaki prikrajsati pri volitvi članov v posamezne odseke.

Stvar je bila namreč taka-le:

Dosedaj so bile v kranjskem deželnem zboru tri stranke in sicer katoliško narodna, narodno-napredna in nemška. V odseke se je volilo število članov po razmerju glasov katere je imela vsaka stranka v deželnem zboru.

Letos so se pa pristaši narodno napredne stranke z Nemci zvezali takorekoč v jedno stranko, ki tvori v deželnem zboru večino.

Ta narodno-napredno-nemška alijanca boče pa in je tudi v resnici skrčila število članov katoliško narodne stranke v odsekih. Člani kat. narodne stranke, ki so izvoljeni v odseke, ne prevzamejo izvolitve kar je katoliško-narodna stranka slovensko-nemškim zaveznikom že pred volitvijo odsekov naznanila ter napovedala obstrukcijo s tem, da je predložila 12 nujnih predlogov, ki naj pa pridejo na dnevni red še le po izvolitvi odsekov torej še le takrat ko bodo slovensko-nemški zavezniki faktično že storili krivico katoliško-narodni stranki. Zviti lisjak baron Schwegl hotel je da bi prišli nujni predlogi v razpravo pred izvolitvijo odsekov, da bi se potem lahko očitalo katoliško narodni stranki, češ da je začela obstrukcijo brez kakega poyoda, ker se jej ni do takrat nobena krivica zgodila in stavil je na deželnega glavarja tudi tozadevno zahtevo, češ, da tako določuje opravilni poslovnik.

Ker je deželni glavar hotel ugoditi zahtevi barona Schwegla, pojasni dr. Schusteršič tozadevna določila opravilnega poslovnika ki določajo da je deželni glavar gospodar, ako to žele predlagatelji, nujne predloge zapostaviti dnevnemu redu.

Ker se je to tudi zgodilo, začelo je na napredni strani kričanje in ropotanje ter besedni ravs in kavs med naprednjaki in pristaši katol. narodne stranke. Vmes je posezala tudi galerija ki je burno ploskala govornikom katoliške narodne stranke.

Konečno pa so se volitve v posamezne odseke vendarle izvršile pred ob-

zvolila v odseke po nekoliko katoliško-narodnih poslancev, a ti so koj izjavili, da ne sprejmejo izvolitve.

V pondeljki seji pa je začel dr. Šusteršič utemeljevati svoj nujni predlog glede splošne volilne pravice. Naprednjaki in Nemci so mu vedno segali v besedo ter ga neprenehoma motili pri govoru. Na te mejklice naprednjakov in Nemcev seveda dr. Šusteršič ni molčal, marveč zavračal jih je po geslu „klin s klinom“. Nastali so vsled tega jako burni prizori mej poslanci kat.-narodne in slovensko-nemške-napredne stranke, ki so konečno prišle do vrhunca tako, da je moral deželni glavar sejo zaključiti z opomnjo, da bode poslal povabila k prih. seji poslancev na dom. Kedaj se bo to zgodilo, ne ve sedaj niti deželni glavar, kajti kranjski deželni zbor je vsled sklepa skupnega ministerstva zaključen.

Na ta način se je torej zanesla tudi v kranjski deželni zbor obstrukcija, katero je rodila seveda slovensko-nemška zveza — zveza, ki ne more pod kakoršnimi koli pogoji biti Slovincem v korist.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica poroča: Inserenti, ki imajo na Ruskem kupčijske zveze, dobe v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani važno zaupno poročilo.

Slovensko-nemška gimnazija v Celju. — „Domovina“ poroča: Razni listi prinašajo zopet neresnično vest, da se že letos premesti slovensko-nemški gimnazij iz Celja, in begajo s tem stariše in učitelstvo po deželi, da je ta vest le izmišljotina in da Nemci uprizarjajo ta manever le radi tega, da bi se število dečkov, temu gimnaziju namenjenih, kar moč skrčilo, da bi potem kričali, da slovensko-nemški gimnazij v Celju ni potreben, ker nima niti dosti učencev. Slovensko-nemška gimnazija v Celju ostane kakor je in ne bode letos nobene premembe. Čast. duhovništvo, gospode učitelje in stariše opozarjamo še enkrat, da naj skrbje, da dobimo ravno letos kar največ bistrih, nadarjenih dečkov v naš gimnazij.

„Narodnogospodarski Vestnik“. Glasilo slovenskega trgovskega društva „Merkurja“. Odgovorni urednik: Dr. V. Murnik ima v svoji 3 štev. sledečo vsebino: 1. Ljubljansko barje in njega osuševanje. 2. Živnorejki okraji na Kranjskem. Spisal V. Rohrman. 3. Trgovina. Spisal A. L. 4. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 5. Raznoterosti. Izpremembe v trgovinskih in združnih registrih na Kranjskem. 7. Tržno poročilo in tržne cene. 8. Oglasi.

Žezopet „napredna“ posojilnica. — V Velikih Laščah na Kranjskem posluje že šesto leto posojilnica, ki ne posluje redno in bilanca, katero je izdala za l. 1901, ni v redu. Ta posojilnica je tožila Uršulo Adamič za 400 K, katere pa je nje porok že pred dvema letoma plačal na roke knjigovodji velikolaške posojilnice Benediku. Ista posojilnica je tožila Purkarta za 1000 K, katere je isti že pred več časom izročil blagajniku Benediku. Na ime Purkarta je bilo vpisano v posojilniške knjige 200 K, katerih Purkart ni prosil in tudi ne prejel. Posojilnica je tožila Franca Intiharja za 400 K, katere je isti že pred dvema letoma plačal seveda na roke Benediku. Ko je Benedik v škodo notarja ravno tako delal, se je notar vknjižil na njegovo posestvo, a zato se nihče ni zmednil, tudi sodnija, koliko je ta človek po neveril na škodo strank. Dasi so bile defraudacije znane, vendar je napredno načelnistvo pustilo, da je Benedik še nadalje posloval v posojilnici.

Tako delajo torej v „naprednih“ zavodih. Zato naj „naprednjaki“ le pri miru puste naše zavode, in najprvo pometajo pred lastnim pragom. Za Koncilijo Benedik. Tudi napredek!

Dedščina pod desko. — V Gdingu na Štajerskem je umrla premožna 72-letna starka, a njenih hranilnih knjižic niso našli nikjer. Konečno je nek dedič preiskal tla in je res našel pod desko tri hranilne knjižice, glaseče se na 48.000 kron.

Hrvaška šola na Reki. — Hrvati na Reki so že pred letom dni uložili obč. svetu reškemu ulogo za hrvaško šolo na Reki. Obč. svet ne da — nobenega odgovora. Imenom reških Hrvatov je sedaj Jurij baron Vranyczany Dobrinović naslovil na obč. svet ulogo, v kateri zahteva odgovora, sicer se obrne na ministerstvo. Reški obč. svet bo skoro gotovo zopet molčal.

Cigani so pokradli v Istri mnogo oslov. Vrednost ukradenih oslov znaša 325 kron.

Delavsko zavarovanje. — Prihodnji mejnarodni kongres, ki se bo pečal

7 dni brez jedi, pijače in zraka. — Iz Berolina se poroča skoro neverjetna vest, da se tam kaže neki Amerikane po imenu Papus, kateri zamore živeti 7 dni brez jedi, pijače in zraka. Papus se pusti omotati v platno, potem ga polože v rakvo iz stekla. Rakvo spusté potem pod vodo, kjer ostane 7 dni. V njej leži tedaj Papus brez jedi in pijače in kar je najčudnejše, niti zraka nima za dihati.

Velikanska iznajdba. — Artilerijski polkovnik Humbert v Parizu je iznašel napravo, ki se brez posebnih težkoč nadene puškam in topovom in ki odstrani dim, vsak pok in prepreči, da se niti ogenj iz strelne naprave ne pokaže.

Zgorelega našli. — Nadporočnika Riharda Adama so dobili zgorelega v njegovi sobi. Kadil je v postelji ter je zaspal z gorečo smodko, ki mu je vnela posteljo.

Od zidarskega pomočnika do metropolita. — Srbski metropolit v Skoplju Firmiljan je potem, ko je bil v duhovnika posvečen, šel študirat v Prago filozofijo, ne da bi imel zadostno sredstev. Da se je preživel, je postal zidarski pomočnik. Ko je vsled napora obolel, zvedel je njegov gospodar, kdo je njegov pomočnik. Vzel ga je k sebi na dom ter mu dal podučevati otroke. Tako je mogel Firmiljan dokončati svoje študije.

Konji izginjajo. — Ko je prišla v rabo elektrika, se je prerokovalo, da mora konj kmalu izginiti, ker ga človek ne bo rabil. A konje imamo še zmirom. Vendar jih menda ni več toliko. V Parizu je bile leta 1901 konj še 96.698, letos jih je šest tisoč manj. V Londonu se je v istem čas zmanjšalo število konj za 10 odstotkov, isto velja za Berlin, Dunaj in celo St. Petersburg. V Ameriki avtomobil tudi že spodriva konja, vendar ne tako naglo, ker biti morajo prej dobro tlakane ceste. Nekdo je prerokoval, da mora konj izginiti iz mest in ž njim hišna muha, katero nam je on zanesel v naša stanovanja.

Svinja požrla otroka. — Strašen dogodek se poroča iz L'Argentier na Francoskem. Neka kmetica je pustila svojega 4 mesece starega otroka samega v sobi. Ko se je vrnila, ni bilo nikjer otroka. Preiskava je dognala, da ga je požrla svinja.

Preganjanje kristijanov v Kini. — Iz Pekina dohaja poročilo, da se v pokrajini Seewan vedno bolj širi vstaja bokserjev. V kraju Čengtu so vstasi porušili cerkev in umorili 10 kristijanov.

Brezpogojno prvo mesto, bodisi kot primesi zrnati kavi, bodisi kot nadomestilo zanje gre dandanes Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi. To pa zato, ker ima poleg drugih prednosti samo ona vonj in okus zrnate kave, o čemer priča mnogo izrecil prvih avtoritet. Slavni profesor pl. Pettenkofer se je izjavil: „Po svojem kavi podobnem okusu bistveno preseza vse druge kavine surogate“. Drugi pravijo: „Jako intenzivno ima vonj in okus žgane zrnate kave. Njen vonj je posebno krepak, podoben kavi in čist. V dokazni množini ima aromatske sestavine, kakoršne ima tudi zrnata kava. Mnogoteri poizkusi so soglasno izpričali, da jo je moči označiti kot izdelek, ki se zelo blizu zrnati kavi. Po vsebini aromatskih snovi je Kathreinerjeva sladna kava v užitni vrednosti zelo podobna pravi kavi“ itd., itd. Zato je umevno, da prihaja ta kava čimdalje bolj priljubljena in da jo že v obče rabijo in udomačujejo kot točno in zdravo rodbinsko kavo.

Narodno gospodarstvo.

Čistost kože pri kravah.

Čistost kože pri kravah upliva zelo na zdravje živali in na mleko. V slabih hlevih, osobito v takih, kjer je strop iz lesa in je ta že star, slab in črviv, pada iz njega mnogo prahu. Ta prah se zaradi država večji del na dlaki in koži krav ter zamaši znojne luknjice, da ne morejo delovati. Zato je treba krave in sploh vse govedo vsaj jedenkrat na dan česati in snaziti; take krave so veliko bolj zdrave in dajejo tudi več mleka.

Kako se zatro muhe v hlevu?

Proti muham je dvoje vrst sredstev. Sredstva prve vrste imajo namen muhe pokončevati, druge vrste pa razmnožitev muh preprečevati. Muhe loviti in pokončevati ne izda veliko, ako ob enem ne skrbimo, da se ne razmnožujejo. Zadnje se pa doseže z veliko snago v hlevu, ki mora biti svetel in zračen. Pa tudi to ne bo veliko izdalo, če le jeden skrbi za dober in snažen hlev, če pa naši sosedi oslonejo

kjer se je kuhalo orehovo ali še bolje lorbarjevo listje. S to vodo se ves les v hlevu večkrat pomaže in istotako vsa živina. To sredstvo je le toliko časa izdatno, dokler je kaj duha po orehovem ali lorbarjevem listju; zato je dobro mazanje večkrat ponoviti.

Kako je kokošim pregnati uši?

To, kar se pri perutnini običajno imenuje uši ali kurjenci, so pravzaprav ptičje pršice. Napadene kokoši je treba mazati, zlasti ob grebenu in po nogah, se delajo grinje, s trpentinovim oljem, s petroljem, z močno tobakovo vodo ali s čim drugim enakim. Istotako se mora skrbno osnažiti kurnjak, in sicer z vročim lugom; če pa kurnjak ni dosti vreden, je pa najbolje sežgati ga in narediti novega.

Kako ravnati s kobilom, ki nikakor noče radovoljno doiti žrebeta?

Če kobila nikakor ne pusti žrebetu sesati, ni druge pomoči, kakor dati ji okoli spodnjih čeljusti zadaj za zobmi močno vrv, ki se skupaj zveže in potem s kakim vtaknjenim klincom zasuje (porajklja), da kobila boli in ji odvzame vso moč. Ta klinec kdo med sesanjem drži in ga po potrebi manj ali bolj privija. Vrhutega je kobili eno sprednjo nogo držati vzdignjeno, da ne more breati. Tako premagana kobila mora pustiti sesati in sčasom se morda privadi dojenju, ne da bi bilo treba takega sredstva.

Kaj kobili polagati da dobi več mleka.

Predvsem je kobilo treba krmili s tečno hrano ter ji polagati krmila, ki pospešujejo tvorjenje mleka. Taka krmila so ječmenova moka, pomešana v pitno vodo, kuhano laneno seme, otrobi in korenje. Če pa vzlic temu kobila ne dobi mleka, krmi se žrebe posebej, in sicer z ječmenom kuhanim na vodi, ter mu dodajte nekoliko kravjega mleka. Ta zmes se poklada mlačna. Taka ječmenova juha ima glede okusa in učinka tako veliko sličnost s kobiljim mlekom, da jo žrebeta ne le rada jedo, ampak ob nji tako dobro uspevajo, kakor pri najboljših kobilah. Krmljenje z ječmenovo juho ima celo pri dobro molznih kobilah velike prednosti, ker ob nji žrebe lahko čaka na svojo mater, kadar je pri delu, in ker se pozneje laže in hitreje odstavi.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

Javna zahvala.

Podpisana žalujoča družina zahvaljuje se najtopleje iz celega srca vsem sočutnim Podgorcem, posebno „Marijinim hčerem“, kateri so v tako mnogobrojnem številu spremili našo nepozabljivo hčerko, sestro, oziroma nečakinjo

Rozalijo Klavčič

k zadnjemu pokoju. — Bog vsem stotero poplati!

Žalujoča obitelj:
Klavčič.

Podgora, 24. jun. 1902.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko „ 48	Nizza . . . „ 80

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodnijski
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86-50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolij v sodu . . .	34—	—
„ zaboju . . .	11-60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10-60	12-20
„ drobne . . .	10—	11-20
Turšica nova . . .	12-80	14-40
„ za hrano . . .	12-40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33—	št. 1 K 32-40	št. 2 K 32—
„ 3 „ 31-40 „ 4 „ 30-80 „ 5 „ 30—		
	št. 6 K 29—	

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema **hranilne vloge**, katere ob-
restuje po 4½ polumesečno;
nevdignene obresti pripisuje konec leta
glavnici. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Daje **posojila** udom na osebni
kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.
Sprejema **člane** z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravnimi de-
leži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložitnice c. kr. pošne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštnih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Sloveči profesorji
medicine in zdravniki
priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja
Gabrijela Piccoli-ja
v Ljubljani,

dvornega zalagatelja Nj. svet. papeža
kot sredstvo, ki krepča želodec,
vzbuja tek, pospešuje prebav-
ljanje in odprtje telesa, posebno
zdravilna za one, ki trpe na za-
staranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar
PICCOLI v Ljubljani v skatljicah z 12 ste-
klenicami za K 2-52, z 24 steklenicami za
K 4-80, z 36 steklenicami za K 7—, z 70
steklenicami za 13—. Poštni paket pod 5 kg.
Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu,
Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Jakob Miklus,

trговец z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno kegl-
lišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve
na deželi. — Več se izve pri našem
upravnistvu.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič krojaški mojster in trgovec v Gorici Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki
stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za
vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Največja trgovina krojnega blaga „Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica št. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voile de Lanie, Tennis, Oksford, piqué lukužasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačvine, volnenih odev, kovtrov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih
izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe,
oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-
ljava strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-
reja vpeljavo vode iz cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje
za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti perono-
spori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozda
raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmjerne!